

BÖLÜM 8

Mektubun bu 'zafer' kesimi, 'suçlu çıkarılma yoktur' (8:1) güvencesiyle açılır, 'ayırma yoktur' (8:35) kanısıyla doruklanır. Aradaki yazı bu önemli iki bildiriye genişletir. Bu kesimde Kutsal Ruh'un tanrısal tasarısı ve düzende kesin işlerliğiyle karşılaşırız. Burada Ruh (*pnevma*) yirmi bir kez konu edilir. Bunlar, tanrısal üçlüğün üçüncü kişiliğiyle ilgilidir. Sadece iki yerde – uşaklık ruhu (8:15) ve bizim ruhumuz (8:16) – görüleceği gibi ayrı ilişkidedir. Bu parça Kutsal Ruh konusuyyla ilgili bir öğreti kesimi değildir. Kutsal Ruh'un tanrısal kurtarma ve inanlının iman yaşamı çerçevesinde görülen etkisiyle ilgilidir.

İsa Mesih inancı tekte üçlük, üçte teklik Tanrı inancıdır. Tanrı-insan ilişkisini tüm etkinliğiyle tanımlayan inançtır bu. Yaratan Baba, kurtaran Oğul, yaşatan Ruh olmasaydı inanlının yaşamı başkaların yaşamından ayrımlı olamazdı. Ama Mesih inanlısının yaşamı-sonrası öbür inanç bağlularından apayrıdır. Bu kesimde Kutsal Ruh'un inanlı yaşamında etkisi şu özelliklerle görülmekte:

1. Kutsal Ruh'la dolan inanlı beden düzensizliklerini alt edebilir (8:1-13).
2. Kutsal Ruh'la dolan inanlı Baba'nın - Oğul'un mirasçısıdır (8:14-25).
3. Kutsal Ruh'la dolan inanlı yakarılarında Kutsal Ruh'ça desteklenir, sonsuz güvenliğiyle mest olur, ruhunda yükselir (8:26-27).
4. Kutsal Ruh'la dolan inanlı Tanrı'nın özel düşüncesi ve çağları içeren hedefidir (8:28-30).
5. Kutsal Ruh'la dolan inanlı doğal kuşaklarda bilinmeyen yengilere kavuşmuştur (8:31-34).
6. Kutsal Ruh'la dolan inanlı sürekli olarak Tanrı'nın sevgisinde yaşar ve gelişir (8:35-39).

Haçta İsa Mesih'in kurtarmalık ölümü dışında, canın arıtılması ve kurtulması konu edilemez. Buna koşul olarak, Kutsal Ruh'un inanlı yaşamında yardımı ve desteği olmaksızın kurtuluşun işlerliğe gelmesi gerçekleşemez. İmanla kurtarıcı Mesih'in arıtlılığın sığınan ve O'nun kurtarmalığından kendine pay alan inanlı, Mesih'in ölümü yoluyla önceki günahlı yaşama ölür, günah tutsaklığından özgür edilir. Ruhsal yasa boyunduruğundan kayra (inayet) bolluğuna yükselir. Bu aşamada Kutsal Ruh'un etkisi belirgindir. Kutsal Ruh Tanrı'nın kişiliğidir. O'na şu açıklamalarla rastlarız. Yaşam Ruhu (8:2), yakarı Ruhu (8:26,27), Kutsal Ruh günahattan arıtılan insanı günah ve ölüm egemenliğinden koparır, Mesih'le birliğe getirir onu (bkz. II.Korintoslular 5:17), Ruh'un sevgisi (15:30), gerçek Ruhu (Yuhanna 16:13), kutsallık Ruhu (Efesoslular 4:30), sonsuzluk Ruhu (İbraniler 9:14), her yerde hazır olan Ruh (Mezmur 139:7), bilgi Ruhu (I.Korintoslular 12:11), öğreti Ruhu (Yuhanna 14:26; I.Korintoslular 2:13; I.Yuhanna 2:27), yaratış Ruhu (Yaratılış 1:2), cinleri kovan Ruh (Matta 12:28), ilzam, kınama, suçlama Ruhu (Yuhanna 16:8), yeniden doğuş Ruhu (Yuhanna 3:8; Titos 3:5), diriliş Ruhu (Romalılar 8:11; bkz. I.Korintoslular 15:45), inanlıyı Tanrı'nın tapınağı kılan Ruh (I.Korintoslular 3:16), vaftizde etkin Ruh (Matta 28:19), kutsama Ruhu (II.Korintoslular 13:14; I.Petros 1:2), Mesih'te yaşam veren Ruh'un yasası. Günah ve ölüm yasasını alt eden Ruh (8:2). Yeniden doğuşla değişikliğe eren yürek Mesih'e ve Kutsal Ruh'a konutluk eder; Kurtarıcı'yla, Avutucu'yla özdeşliğe ve birliğe girer.

Mektupta vurgulandığı gibi, “tüm dünya Tanrı karşısında suçludur” (3:19), “dünyanın Tanrı’yla barışması” (11:15) Mesih aracılığıyla. Bu değişmez gerçeği tanıtan yazar Pavlos, Mesih’e bağlanana ‘suçlu çıkarılma yoktur’ güvenliğini vurguluyor. 7:24’deki o içtenlikli haykırı şimdi yanıtlanıyor (8:2). Yedinci bölümün konusu, ruhsal yasa boyunduruğunda varlığı sürdürmenin (8:7-25) oluşturduğu güçsüzlüktür. Buna karşı, sekizinci bölümün konusu Kutsal Ruh yönetiminde yaşamının (8:2-4,7) sonuçladığı güvenlidir.

Yazının beşinci bölümüne geri gidildiğinde, bir tek insanın (Adem) suçu sonucunda insanlığa suçlu çıkarılma geldiği görülür (5:16,18). Burada geçen *katakrima* aşırı suçluluk kullanımınıdır. Yunanca’da en ağır ceza olan ölüm yargısı ilişkisinde geçer. Ama tanrısal perde orada inmiyor. 8:1’de, “Mesih İsa bağlılığında olanlara *katakrima* yoktur” güvenliğiyle iletilen çok sevindirici bir gelişim dikkati çekiyor. Öyle de olmuştur: Adem’le insanlığa *katakrima* gelmişken, Mesih’le insanlığa *harisma* (tanrısal bağış) geldi. Bunun nasıl gerçekleştiği 3’üncü ayette belirtiliyor: “Tanrı kendi Oğlu’nu göndererek insan bedeninde günahı yargıladı” *katekrinen* (8:3). Bu, *katakrima*’nın fiil biçimidir. Seven Tanrı benim ölüm yargımı, insan bedeni kuşanan İsa’nın günahsız-ölümsüz bedeninde yargıladı. Tanrı insanın ölüm ilamını kendi Oğlu’na astı, O’nun, ölümle vurulması sonucunda adaleti dileğini aldı, hak Yargıç’ın günaha karşı öfkesi yatıştırıldı. Mesih bağlısı elbette sıkıdüzene getirilir, ama suçlanmaz, yargılanmaz. Onun yargısını çarmıhta Mesih yüklenmiştir (8:1,2; bkz. İbraniler 12:6; Vahiy 3:19).

Tövbe eden ve Mesih’e gelen günahlıyı Tanrı O’nun yaralarıyla iyi etti (bkz. Yeşaya 53:5b), böylece günahın ademoğlu üzerindeki etkisini kırdı. Ruhsal yasa bunu hiçbir vakit başaramazken Tanrı yaptı. Şaşılacak eylemleriyle kendisini tanıdığımız Tanrı akılları durduran kurtarıcı Golgota’da belirginliğe getirdi. Mesih dünyanın günahını kaldıran Tanrı Kuzusu’dur (bkz. Yuhanna 1:29,36; İbraniler 9:26). Tanrı tasarısında O’nun kurtuluşumuz için ölmesi gerekiyordu (bkz. Luka 24:26; Habercilerin İşleri 3:18; 26:23). Buna karşın bazı kuşakların kafasına sığamaz bu Tanrı eylemi. Ne der onlar? Bir kişinin yerine başkası ölemez. Bu kuramın doğruluğu düşünülebilirse, bu kişiler yargısını yüklenecek, mahva gidecek. Çünkü Tanrı düzenini bir yana ittiler yaratık kafasıyla, kendilerine özgü düşünceyle düzdükleri yolda yürümeyi yeğlediler. En başta beliren günah, günah kavramını yitirmiş olmaktır (bkz. Mezmur 19:12; 51:6; Efesoslular 4:18,19). Günahlının günah duygusunu uyuşturması ve körleştirmesi en korkutucu günahdır. Hem de günah kavramını dışlamak tanrısaymazlıktır. Bu ataklık herkesin varlığında belirgindir (bkz. Yuhanna 3:19). Buna karşı, tanrısal yargının gerçekliğini bilenlerin kayraya sığınma ivediliği temel güvenlidir (bkz. Matta 11:12). Her insan ya ilk sıradadır, ya da sonrakinde. “Ruhsal yasadan özgür kılınan...Ruh’un yeni yolunda hizmet sunar” (7:6). Ve Tanrı kayrasının yüceliğini över.

Bu bölümde iki ayrı yasadan söz edilir: ‘Yaşam veren Ruh’un yasası’, ‘Günah ve ölüm yasası’ (8:2). İki ayrı yasa; ilki ikinci yasayı etkisiz bırakır. Bu bir betimle anlatılmalı. Havaya yükselen uçak yerçekimi yasasından özgürdür. Aerodinamik yasası yerçekimi yasasının etkisini kırar. Daha basit bir örnek, nesnelere yere düşmesi doğaldır. Yerçekimi yasası düşen nesneyi aşağı çeker. Ama elle tutulan bir nesne yere düşmez; elin gücü yerçekimi yasasını durdurur. Bu benzetiler ayette belirtilen gerçeğe ışık saçmakta: Günah ve ölüm yasasının herkesi aşağıya çekmesi

doğal gelişimdir. Yedinci bölümde belirtildiği gibi, ruhsal yasada bu düşüşü engelleyebilecek güç yoktur. Ruhsal yasa sadece düşüşün nedenini bildirir, ardından da düşeni suçlar. Bu kez daha üstün bir yasayla karşılaşır okuyucu: *'yaşam veren Ruh'un yasası'*. Mesih'e bağlananın varlığında bu yasa tüm etkinliğini gösterir. Düşüş set çeker, onu önler; çünkü onun gücü günah ve ölüm yasasından üstündür.

Mesih İsa aracılığıyla Tanrı inanlıyı günah ve ölüm yasasından özgür kıldı (8:2). Bu ilişkide şu yerlere bakınız: 5:12-21; 6:1-23; 7:7-25. Ruhsal yasa ölüm yargısını getirdi; günahlılığı kesenkes sergileyerek.. Kutsal Ruh yaşama ve özgürlüğe ileten yolu açtı. Tanrı Mesih'in günahsız bedeninde günahı yargıladı (8:3). Bir yanda ne başarı ne de etkin sonucu getirebilen ruhsal yasa, öte yandaysa diri Tanrı'nın ölümden dirilen Oğlu. Golgota haçında Tanrı tarihin en parlak olgusunu tümledi. Ruhsal yasanın güçsüz bıraktığı bedeni, Tanrı günahsız beden kuşanan kendi Oğlu'nun gücüyle, o kahredici ölümlü günahlılıktan özgür kıldı (bkz. İbraniler 7:18; Galatyalılar 4:4; Filippililer 2:7; Koloseliler 1:22). Güçlülük kavranabilecek tanrısal gizem: İsa Mesih haç üzerinde insanlığı hem suçlu çıkarandır, hem de onun suçunu üzerine yüklenen (bkz. Yasanın Tekrarı 21:23; Galatyalılar 1:4; 3:13; İbraniler 6:28; 9:15; Romalılar 3:25,26). Günah günahsız olanın bedeninde, canında yargılanınca günahlı bireye özgürlük sağlandı (II.Korintoslular 5:21; İbraniler 4:15; I.Petros 1:19; 2:22; I.Yuhanna 3:5,7). Budur Tanrı'nın insan doğrultusunda tasarısı ve düzeni. Tarihin en ağır yargısıdır bu. Yargılar yargısı! Tanrısal adalet ve yargı insanlığın bu önemli sorununu bir çırpıda çözdü. Ne var ki, tüm insanlığın yargısını günahsız bedeninde taşıyana çok ağır bir yargıydı bu. Mesih günahı kaldırmaya öldü; kaldırdı da. Beden kuşanmada O'na böyle bir ölüm kararlaştırılmıştı. İsa Mesih günahın cezası için fiziksel ölüme teslim oldu, ruhsal ıstırap altında inledi (4:24,25; 6:9,10; 8:3,10,11; bkz. Galatyalılar 3:13). Mezardan dirilişiyle günah yargısının çözümünü belirledi. Günahattan dönenin doğrulukla donatıldığını kanıtladı. İnanlının beklenen dirilişi, günahlının Adem'de ölümüne ve bunun Mesih'te çözümüne tanrısal bildiridir; kesin ve sonuçlu güvenlik (bkz. I.Korintoslular 15:21,22).

İsa Mesih ruhsal yasanın en önemsiz sayılabilecek buyruğunu bile yerine getirdi (8:4). Ters durumda günahlılar için ölemezdi O. İnsan ruhsal yasanın her harfini çiğnedi; bilerek ya da bilmeyerek. Bu nedenle, tanrısal yargıyı hak etmiş varlıkları. Tanrısal yargının İsa Mesih üzerinde hiçbir iddiası yoktu. O ruhsal yasayı kesenkes tuttu, ardından da onu tutmayanlar yararına öldü. Bu münferit (kendine özgü) Tanrı eylemiyle ruhsal yasa hakça gereğini buldu (8:4; bkz. Matta 5:17; Galatyalılar 5:16). Böylece Ruh'un yasası şeriat yasasına üstünlüğünü kesenkes kanıtladı (8:2). Bedenin isteğine rest çeken inanlı bundan böyle Ruh'un isteğine göre yaşar. Kutsal Ruh'un tanrısal eylemle gerçekleştirdiği yeni yaşam gayri Kutsal Ruh'a borçluluktur. Tanrı'nın ileride dirilteceği yeni beden günahın etkisinden varlığı büsbütün özgür kılacak; böylece, günah sorunu kökten çözülecek. Günah artık bireyleri uğraştıran bir çirkinlik yığını olma hakkını yitirecek.

Tanrı inanlısını Mesih gibi olmaya atadı. Bu parlak aşama da şimdiden işlerliktedir. İnanlının yücelenişi Mesih'in bedeniyle kuşatıldığında gerçekleşecek. Bedenin gereksiz istekleri hep sırtır (8:5). Bunlarla karşılaşmanın düşüncesi o isteklerde kenetlenir; kimisi düpedüz yasasızlık, evlilik dışı cinsel düzensizlik, hırsızlık, üçkâğıtçılık, yalancılık, vb. Öte yandan kimisi zararsız birer istek gibi görünür:

Büyüklenme, inat, bencillik, kincilik, kıskançlık, paraya tutsaklık hırsı, vb. Tümü alt edilmeli, inanlı bu isteklerin hiçbirine boyun eğmemeli. Kişinin kendi gücüyle bunu gerçekleştiremeyeceği belirtildi.

Beden (*sarks*), bu yazıda ev vücudumuzdan daha geniş çaplı bir etken olarak belirtilmekte, kutsal Tanrı'yla sağlıklı ilişkiden kopmuş düşük varlığı simgelemekte (8:7). Bununla bencil, hazcı (hedonist), Kutsal Ruh'a yer tanımayan akıl ve yürek imlenmektedir (bkz. I.Korintoslular 1:26). Tüm varlığımla Tanrı'ya uyruk olamayan, salt insansal kafayla düşünen, söz söyleyen, eylem yapan öğem. Kendi kafasına hizmet eden insansal niteliğim. Ruh'tan yoksun bireyin özelliği.. Cansal varlığımız, düşüncemiz bedenimiz ruhsal değerler ve erdemlerden bağımsız, sorumsuz ortamda her dilediğini uygulama kovalayışındadır. Beden (*sarks*) yeniden doğmamış, kendini özgür düşünen 'ben'in egemenliğindedir. Ama bu kafa 'özgürüm' derken en amansız tutsaklığın pençesindedir. Yaşamımız, eylemlerimiz bu amansız diktatörün mengenesindedir. *Romalılar*'da beden olarak anlatılan günah niteliği, *I.Yuhanna* mektubunda 'Dünya' (*kozmos*) sözüyle belirtilir (bkz. I.Yuhanna 2:15,17; 3:1,13; 4:5; 5:4,5,19). Beden ve dünya görüşüyle yaşam sürdüren bireyin Tanrı'ya herhangi bir yararlılığı düşünülemez. Bu insan yeniden doğmalı, tanrısız doğrulukla donatılmalı. Hiçbir inanlı yaraşksız isteklere boyun eğmesin. Kutsal Ruh günahlı bedene mekanik yollarla düzen vermez. Varlığımızın günah bedeni Mesih'le birlikte haça çakıldı (6:2-4). Bu köklü olguyu değerlendiren, Ruh'un isteği uyarınca yaşar Ruh'a ilişkin konuları kavrar. İnanlının beden isteklerine uyararak yaşaması Tanrı katında kargaşa oluşturan çelişkiler dünyasıdır. Tanrı-Ruh inanlıya kendi isteğini belirgin eder. Bunu benimseyen ve değerlendiren, yaşama esenliğe kavuşur. Dirilen Mesih'in gücü bunu sağlar, varlığı tanrısız yengiyile ihya eder.

Mesih bağılsının iç yaşamıyla dış yaşamı (beden) hep çatışmaya giden sürtüşme alanıdır. İnanlının iç dünyasında boğuştuğu direnişli sürtüşme.. Yazar Pavlos bu taciz edici savaşın öğelerini sergiliyor, yenginin nerede bulunduğunu belirtiyor. Rab İsa Mesih, "Bedenden doğan bedendir, Ruh'tan doğan ruhtur" der (Yuhanna 3:6). Bunun için Mesih'in kesin buyruğu yeniden doğuşla ilgilidir. Beden ne denli dinsel ya da şeriat hayranı olursa olsun, bedensel dürtü ve istekleriyle özünü daima belirgin eder. Günah, kutsal Tanrı'nın inanlısıyla ilgili sağtöresel düzene bencil yaratık yönteminin karşı gelişi, isyan edişidir. Varlıkta çöreklenen günah Tanrı'ya sevgiyi ne tanır ne de onaylar; sadece usule bağlı dinle yetinir. Bedenin isteklerini Tanrı'nın kutsallık yasasına üstün tutar. Bencil kovalayışlarında kararlıdır. Kendi isteği Tanrı isteğinin önünde tutulur. Tanrı'nın kutsallığına, kutsallıkla ilgili isteklerine hiç önem vermez. Kutsallığın ne anlam taşıdığını bilmek istemez. Ruhsal düşüşün bir dalından öbürüne sıçrayan, böylece Tanrı'nın kutsallık ilkelerine düşman kesilen eylemdir günah. Açıkça olsun, dolaylı biçimde olsun her günah Tanrı'ya düşmanlıktır. Kişinin önünde iki yeğleme bulunur: Ya beden isteklerine boyun eğerek ölümü beklemek, ya da Ruh aracılığıyla beden işlerini öldürerek Tanrı'ya yaşamak (8:13). Bedenle (7:5) Ruh arasındaki çelişkili ayırım 8:(4) 5-8 ayetlerde açıklıkla belirtilmekte. Bedenin ortakları günahla ölümdür. Bedenin eğilimi daima Tanrı'ya karşı direnmektir. Tanrı'yla beden hiçbir yolda bağdaştırılmaz. Sadece haça çakılan, ölen beden Tanrı'ya yararlı olabilir (bkz. Galatyalılar 2:20). Bedensel töre ve uygulamalarla Tanrı'ya yarar sağlamaya didinen, dökme suyla değirmen döndürmeye çalışanın bocalayışındadır. Usüle bağlı din, kerpiçle kurulan evdir. İsa Mesih'in şu vurgulayışı

akılda tutulsun: “Tanrı Ruh’tur ve O’na tapınanların ruhta ve gerçekte tapınması gerektir” (Yuhanna 4:24).

Sekizinci bölümde konu edilen önemli bir aykırılığa ve parlaklığa yaklaşalım: “Çünkü beden gereksiz isteklerine bağlı düşünce ölüme götürür. Ruh’a bağlı düşünce ise yaşama ve esenliğe götürür” (8:6). Barış-esenlik sözü mektupta on bir kez geçer (bkz. 1:7; 2:10; 3:17; 5:1; 8:6; 12:18; 14:17,19; 15:13,33; 16:20). Bir kez fiil biçiminde kullanılır (*eirinevomai*, 12:18). Bazı yerlerde *kayra*’yla çiftlenir, başka yerdeyse *yaşama*, *doğruluk*’la, *sevinç*’le. İki yerde Tanrı ‘Barış Tanrısı’ olarak anılır. Barış hem dikeydir hem de yatay: Hem Tanrı’yla hem de yaratıkla. Mektupta her ikisine de rastlanır. Mesih’in kayrası günahlıyı Tanrı’yla barıştırdırken insanla da barıştırdır.

Dünya liderleri barış ödülleri toplar, yine de savaşır. Kesin barış gerçekleşemez; Çünkü insan Yaratan’ıyla barışta değil. Hiç kimse İsa Mesih’e barış ödülü vermedi, ne de bunu düşündü. Tersine, Barış Başkanı kaba kuvvetle öldürüldü. O’nun bağlıları bugüne dek öldürülmekte. Barışsız insan çatışma kükreyişlerinde çalkalanıyor. Herkeste affedilmezlik, affedememezlik egemen. Barış sözü kupkuru bir kuram olmuş. Esenlikten yoksun insan acıdan acıya itilmekte. Bedene bağlı düşünce insanı ölüme götürüyor. Ruh’a bağlı düşünceyi varlığa Mesih koyar, yaşamı ve esenliği sağlar: “Sizlere esenlik bırakıyorum. Size kendi esenliğimi veriyorum. Ben size dünyanın verdiği gibi vermiyorum. Yüreğiniz sarsılmasın ne de korksun!” (Yuhanna 14:27). Haçta ölümü tadan beden Tanrı’ya sunu sunabilen, iç varlıkta Ruh’un diriliğini tadan bedendir. Öte yandan bedenle Tanrı’yı hoşnut etmeyi amaçlayan, Tanrı’nın yasasına boyun eğemez (8:7b), Tanrı’yı hoşnut edemez (8:8); sadece ölüm yaftasını boynunda taşır (8:6). Bireyin kavramı, düşüncesi Ruh’a bağlanınca yaşam ve esenlik gün ışığı gibi parlar.

Tanrı’nın Ruhu inanlıda konut kurunca beden istekleri etkisini, eylemlerini, işlerliğini yitirir. Ruh’a bağlılık inanlının varlığında belirgin olur. Ve bu dönemde yazar çok önemli bir tanrıbilim gerçeğini vurgulamakta: “Mesih’in Ruhu’nu taşımayan kişi O’nun sayılamaz” (8:9). Mesih’in arıtan kanıyla yıkanan, yeniden doğan inanlı O’nun Ruhu’yla doluluk bulur. Bu bedensel yaşamın tersi olan ruhsal yaşamdır: Günahlı beden ölü, can-ruh diri. Günahlı varlık gitmiş, can doğrulukla donatılmış. Günaha kirliliğe bencilliğe tutsak beden haçtaki ölüm yoluyla özgürlüğe kavuşmuş, ölüme yargılıyken artık yaşam bulmuş. Bir yanda, beden her dileğine ve buyruğuna ‘pekiyi’ diyen tutsak ben; buna karşı bunlara kesenkes ölen, somut yaşam gönencine gelen, beden dileklerine yaşamda bulunan Kutsal Ruh’un yetkisiyle ‘hayır’ diyebilen zaferli, özgür can (8:9,10; bkz. Efesoslular 3:16,17). Beden ölü, ruh diri. Budur Mesih’in yaşamda egemen oluşu (8:10). İlki Mesih bağlılığını tanımayan günahlının bedeni, sonrakiyse Ruh’tan doğan inanlının günaha rest çekmiş bedeni (8:10,11,23). Kutsal Ruh’un inanlıya gelişiyile ilgili şu yerlere de bakınız: Luka 24:48; Yuhanna 14:18; 15:20; Habercilerin İşleri 1:8; 2:2; 4:31; 8:17,18; Efesoslular 1:13,14; I.Korintoslular 6:19; II.Korintoslular 1:22.

Tanrı’dan gelen doğrulukla donatılan ruh diridir; çünkü onun övüncü dinsel başarılarında odaklanmaz, daima Tanrı’ya doğrultulur (bkz. I.Korintoslular 1:30). Tanrı sağlayışı doğruluk, günahlının kendi doğruluğunu kişisel özellikleriyle çizmeye

çalayışından milyonlarca kat üstündür. Her durumda etkinliğini kanıtlamaktadır (8:13). O doğruluğu Tanrı kişinin kendi başarılarından beklemez, Oğlu Mesih'in kurtarmalııyla kendisi sağlar. Günahından dönenin zenginliği, serveti budur. Bu doğrulukla kutlanan ruh diridir. Buna karşı kendi doğruluğuyla Tanrı karşısında dikilmeye çalışan günahlının bedeni daima kendine özgü kıpırdanıştadır. Öte yandan Tanrı'dan gelen doğruluk inanlı bireyin gönencidir, güvencesidir. Bu kişiye beden ölümü yersel bağlardan özgür kılınmış varlığın kurum, hırs, iftira, kırılanlık, kıskançlık, çıkarıcılık, yalancılık, vb. tutsaklıklardan kazanılan zaferi simgeler (bkz. Mezmur 116:15; Vahiy 14:13).

Kutsal Söz'ün tanrısal tekte üçlük, üçlükte teklik öğretisine de değinmekten geri durmuyor yazar. 'Mesih sizde yaşıyor' (8:10), 'Ruh sizlerde konut kurdu' (8:11), "Mesih İsa'yı ölümler arasından diriltten" (8:11). Bu yerlerde tanrısal üçlük belirgindir. Bireyin kutluluğunda, kurtuluşunda, kutsanışında kutsal üçlük etkinliktedir. Mesih'i ölümler arasından diriltten, ileride inanlıyı da diriltecek, ona ölmez-çürümez yaşamı verecek. Tanrısal üçlüğü yadsıyan, Tanrı'nın kurtarma kutsama diriltme eylemini anlayamaz, onun dışında kalmış bir yetim durumunda dinselikte bocalar (4:24; 6:14; bkz. I.Korintoslular 6:14).

Ruhsal yaşamın gönencinde ilerlemek sağlıklı öğretiyöntemini ve kanıtlı yaşam düzenini benimsemekle olanaklıdır (8:12,13). Yeniden doğuşa yükselttilen kadın erkek, göksel yaşamın neleri gerektirdiğini tanır, bunlara sarılır. Çünkü o bir dine değil, "göksel Yerusulim'e, sayısız meleğin sevinçle kutlamaya katıldığı yere" yaklaşmıştır (İbraniler 12:29). Kutsal Ruh Mesih'e iman edene sonsuz yaşam sağladı. Bu yaşam Ruh ile uyumda beliren Tanrı yöntemidir. Üstteki ayetlerin ağırlığı yaşam kutsallığında odaklanır.

İncelenen kesimde (8:1-13) ana konu Ruh'un etkilemesiyle sağlanan 'yaşam' ilkesinde odaklanır. Ters durumda günahlı insanın görünümü İncil'in birçok yerinde belirtildiği gibi üzücüdür (bkz. Markos 7:21-23; Romalılar 1:18-32; Galatyalılar 5:19-21; Efesoslular 4:18,19; 5:3-5; I.Korintoslular 6:9-10; Vahiy 21 :8 ; 22:15, vb). Yeni Antlaşma'da rastlanan çirkin günahlılık görünümü sürekli sürtüşme ve düzensizlik ortamıdır. Bedenin sağlıklı dilekleri uyarınca yaşam yolunu tutan birey kargaşalıklar dünyasında çalkalanır.

Adem'le Havva Tanrı karşısında söz dinlemezlikle günah işlediklerinde, Yaratana'nın içlerine koyduğu günahsız yaşam ilkesi onlardan çekildi. Ruhsal yönden Tanrı'ya ölü oldular; can günahlı beden tutsaklığında kenetlendi. Bu üzücü ortamda Tanrı kadının tohumundan gelecek kurtarıcı Mesih'i insanlığa vaat etti (bkz. Yaratılış 3:15). Daha günahlı soy yetişmeden Tanrı günahsız kurtarıcıyı bildirdi; O'nun şeytanın başını ezeceğini ilk Sevinç Getirici Haber niteliğinde açıkladı. Tanrıbilimde buna *Protevangelium* denir; ilk İncil. Bunu değerlendiren Mesih inanlısı Kutsal Ruh'un yeterliliğiyle beden çirkin eylemlerini öldürür. İnanlı Mesih'in elinde bir robot değil, özgür istemiyle, Mesih'in gücüyle günahı bastıran parlak yeni aşamasına gelmiş muzaffer candır.

8:14-17 kesimi inanlının Tanrı çocuğu iyeliğine getirilmesiyle ilgilidir. Tanrı'nın Ruh varlığında eğleşen, bu Ruh'un itkisiyle yönelttilen herkes Tanrı'nın çocuğudur

(8:14,11; bkz. Yuhanna 14:16,17; 16:14; Romalılar 8:26). Ademoğullarını havvakızlarını yönelten yersel kaygılar saymakla tükenmez. Çoğu sağlıklı, sevgisiz. Niceler çeşit çeşit etkinin çalkantısıyla uçurumun kenarında.. Şeytan birçoklarını kendi çocuğu kılmış bulunuyor. İblis o erkekte o kadında barınağını kurmuş. Buna karşı Tanrı'nın Ruh'u varlıkta konut kurunca, Rab'bin sevgili çocuğu olmuştur o kişiler. Bunlar Ruh'tan doğanlar (bkz. Yuhanna 1:12,13; 3:6), ruhsal yasa tutsaklığından özgür kılınanlar, Ruh'un yönetimini benimseyenlerdir (bkz. Galatyalılar 5:18). Kutsal Ruh onların yaşam vericisi ve yöneticisi olmuştur: Yaratılıştta, kurtuluştta, yeniden doğuştta, son diriliştte. Kutsal Ruh Tanrı Sözü'nü esinleyendir (bkz. II.Petros 1:21). Kutsal Ruh hiçbir yanlış iş yapmamıştır. Dünyasal, bedensel, dinsel yönelmeler hep kusurlu. Salt Kutsal Ruh'un kusursuz yönelmesi kişiyi Tanrı katına taşır, orada güvenlikte barındırır. Bu yöntem bedenini sağlıklı yaraşksız isteklerini bastırır.

Yazar bu gerçeği en belirgin kanıtlamayla anımsatır: Tanrı Ruhunun yönelttiği kadın erkek O'nun çocuğudur. O kadın ya da erkek içindeki gizemsel yaşamın tanıklığını taşır. Bu kanıtı ve güvenliği Tanrı'nın Kutsal Ruh'u getirir (8:16). Tanrı yüceden Kutsal Ruh aracılığıyla Mesih'i biricik Oğlu niteliğinde onayladı (bkz. Matta 3:17; 17:5; Yuhanna 12:28). Mesih, bağılsını aynı Ruh'la onaylar. Yürekteki inancın kanıtı Tanrı'nın diri Sözü'dür. Söz'ün desteğiyle iç yaşamdaki Ruh'un tanıklığıdır (8:16; 4:20,21; bkz. Efesoslular 1:13; I.Yuhanna 4:13; 5:10). Artık uşak değil, evlatlığa yükseltelen, korkuyu dışlayan, Tanrı'ya 'Abba Baba' diyebilen inanlıdır o. Şu kudurgan dönemde korkunun evrensel çapta kişilerde nasıl işlediği güncel görünümüdür. Herkes korkuda, herkes korkuyu alt etmenin yollarını araştırmakta, niceler sinir haplarına başvurmakta. Ama salt Kutsal Ruh'tur korkuyu bastıran.

Burada Tanrı çocuğu olmanın getirdiği haklar ve yetkiler apaçık belirtiliyor. Rab İsa Getsemane bahçesinde dua ederken 'Abba Baba' sözleriyle yakardı Tanrı'ya (bkz. Markos 14:36). Bu yürekendirici ilişkinin tanığıysa Kutsal Ruh'tur. Tanrı'nın oğlu ve kızı korkuyu dışlamış, Tanrı'nın mirasçısı olma yetkisiyle donatılmıştır. Çok yüksek bir erişirme.. Mesih'ten gelen güvence şudur: "Ne mutlu yumuşak huylu olanlara! Çünkü onlar yeri miras alacaklar" (Matta 5:5). Mesih, inanlılarına 'kardeşlerim' der, 'dostlarım' der (bkz. Yuhanna 15:13-15; 20:17; Matta 12:48-49; İbraniler 2:11-12). Ruh'la yöneltilen, ruhsal yasa altında değildir artık (bkz. Galatyalılar 5:18). O baskıcı yasadan özgür edilmiş, Tanrı'nın çocuğu olmuştur. Bu, yaklaşılan kesimdeki yetkileri sağlar inanlıya. "Yeryüzü ve oradaki her şey, dünya ve üzerinde yaşayanlar RAB'bindir" (Mezmun 24:1). Mesih bağılsı Tanrı'ca evlatlığa kabul edilir ve Oğlu Mesih'in miras ortaklığına yükseltilir.

Canı korkuda çalkalayan kaygı ruhunu almadık. Tersine Tanrı'ya 'Abba Baba' dedirten evlatlık (*hiotesia*) ruhunu aldık (8:15). Bu ruh korkuyu dışlar, inanlıyı sürekli güvenlikte esenlikte tutar. Dahası var, evlatlık iyeliğimiz kesin yeterlikle bize geleceği gösterir; o parlak ortama ilişkin güvenliği verir (8:23). Yazar burada yine *hiotesia* sözünü kullanır. Mesih'in getireceği o kusursuz düzen Tanrı'nın evladı olmamızı kesin ve belirgin açıklığa çıkaracak; şu düşkün, her tür hastalığa açık olan bedenimiz son ve kesin kurtuluşu kucaklayacak (bkz. II.Korintoslular 5:4; Filippililer 3:11). Bunu bir örnekle anlatabiliriz: Bir ülkede sokakta kalmış bir çocuğu iyiliksever bir çift evlatlık ediniyor. Çocuğu bu sefaletten toplayıp hükümet dairesine doğruluyor,

resmen onu kendi evladı kılıyor. O artık bu seven çiftin çocuğu olmuş. Ardından çocuğu elinden tutup kendi evlerine götürüyorlar, ona evin her yanını gösteriyor, işte bu ev senin evin diyorlar. Dilde yasada buna bütün hakları taşıyan evlatlık iyeliği denir.

Tanrı çocuğu olmak Eski Antlaşma'da da konu edilir (bkz. Yasanın Tekrarı 14:1; Yeşaya 43:6). Ama Yeni Antlaşma ilişkisinde konu edilen iyelik değildir o. *Romalılar*'da belirtilen iyelik yetkisi kendine özgüdür. İnanlı kesin güvenle Tanrı'ya Babam diyebilir, O'nun oğlu ve kızı olmanın tüm hakları ve yetkileriyle donatılır. Yeniden doğuş günahlı kişiyi böyle yetkili bir aşamaya yükseltir. Bu benzersiz eylem, Tanrı'nın Oğlu Mesih aracılığıyla günahlıya sağladığı bambaşka bir yetkidir (bkz. 8:3,29). Bu özellikle donatılan inanlı, İsa'nın Babası'na yakardığı gibi Tanrı'ya 'Abba Baba' coşkusuyla yakarır. Sadece yeniden doğan Mesih bağlısı Tanrı'ya bu yolda seslenebilir. Kutsal Ruh inanlıyla Tanrısı arasında bambaşka bir yakınlığı gerçekleştirir. Çünkü O, kişiyi günah ve ölüm yasasından özgür kılmıştır (bkz. 8:23; 9:4; Galatyalılar 4:5; Efesoslular 1:5).

Pavlos'un konu ettiği 'evlatlık' iyeliği Hellen ve Roma uygulamasında gerçek evladın taşıdığı tüm yetkileri içerirdi. Yunanca söz *hiotesiya* 'oğul yerine konulma' anlamındadır. Babanın yönetiminde, kendisinden gelen oğul neyse evlatlığa alınan da odur: Eksiksiz olarak her hakkı ve yetkiyi kullanabilen. Hukuk yönünden her hakka sahip.. Dahası var; Tanrı'ya evlatlık alınan sonsuz yaşam mirasçısıdır. Yeniden doğan birey sonsuz yaşama kavuştuğunu çok iyi bilir; çünkü yalan söylemeyen Tanrı'nın verdiği hak ve yetkidir bu ona (bkz. Galatyalılar 1:1-7). Hiçbir inançta onun bağlısı sonsuz yaşam güvenliğine kesinlikle sahip olduğunu bilemez ve söyleyemez; çünkü bu güvenliği salt Mesih verir, Kutsal Ruh da onu belgeler. Ne var ki, bu yaşam yağdan kıl çekercesine rahatlıkla gelmez.

Yeni yöntemde Mesih'in sıkıntılarını paylaşmak var (8:17b). Mesih'in miras ortakları, O'nun sıkıntılarına paydaştır (bkz. Yeşaya 53:3). Eninde sonunda Mesih'in yüceltilmesine de paydaştır onlar. İsa Mesih yeryüzündeyken bağlılarını bu konuda hem aydınlattı, hem de uyardı (bkz. Yuhanna 15:20; 16:2; Matta 10:22-24). Yeni Antlaşma Mesih'e bağlılık ve tanıklık nedeniyle işkence çeken, hatta şehit edilen inanlıların parlak tanıklığıyla dolup taşar (bkz. Filippililer 1:29; I.Korintoslular 4:12-13; II.Korintoslular 1:5-8; 4:7-11; Habercilerin İşleri 7. bölüm; 12:1-5, vb.). Tanrısal gerçeği bildiren Eski Antlaşma peygamberlerinin yaşamını inceleyen onların çektiği ve katlandığı çok acı görgüleri açıklıkla görür. Ne der Kutsal Söz? "Öyledir, Mesih İsa bağlılığında tanrısayarlıkla yaşamak isteyenlerin tümü saldırıya uğrayacak" (II.Timoteos 3:12; bkz. Habercilerin İşleri 14:22; Koloseliler 1:24).

Şu geçen yirmi yüzyıl boyunca en korkutucu saldırılar, işkenceler, katliamlar Mesih bağlılarına uygulanmakta. Durum şu ana dek aynıdır (bkz. İbraniler 13:3,13,14). Geçtiğimiz yirminci yüzyılda önceki on dokuz yüzyılda görüldüğünden daha kabarık sayıda Mesih bağlısı işkencelerle öldürüldü. Son günlerin olayları sırasında bunlar sorumlu makamlardan kaynaklanan özel onaylama niteliğini de taşımakta (bkz. Yuhanna 16:2; Vahiy 6:9-11; 12:12).

Kurtarıcı Mesih'in kanında yıkanıp yeniden doğan inanlı yetim değil, basit bir kul değil, diri Tanrı'nın evlatlığa kabul ettiği yetkili kişioğludur. Tanrı'nın çocuğu, İsa Mesih'in kardeşi ve dostu. O'nunla birlikte miras ortağı. Acı sıkıntı işkence çekse de bunların gelip geçici görgü olduğunu bilir, en derin güvenlikle sevinir, eziyetsiz sonsuza dikkatini çevirir (8:18). "Yaşamımız olan Mesih belirince, sizler de O'nunla birlikte yücelikte belireceksiniz" (Koloseliler 3:4). "İçinde bulunduğumuz şu dönemin sıkıntıları" (8:18a) şöyle anlatılır: "Şimdiki kötü çağ" (Galatyalılar 1:4). "Bunlar kötülük günleridir...Karanlığın evrensel çapta iş gören egemen güçleri" (Efesoslular 5:16; 6:12). "Şu sıkıntılı dönem...Bu dünyanın biçimi geçip gitmektedir" (I.Korintoslular 7:26,31). Böylesi bir dünyada eziyet çekmek, belki de Mesih'in tanıklığı adına öldürülmek doğal olgudur: "Öğrenci ya da uşağın efendisi gibi olması uygundur" (Matta 10:25a).

Yeryüzünün her yanında Tanrı'nın çocukları, Mesih'in kardeşleri ve dostları O'nun adına acı ıstırap çekiyor. Onlar aynı ailenin üyeleridir. Bu nedenle birbirlerine destek sunmaları, birbirinin gözyaşlarını acılarını paylaşması Tanrı isteğidir. Tümünü aynı Baba'nın mirasçıları. Kimisi az kimisi çok, tümü şu düşman dünyanın buğz ettiği Mesih inanlısı. Mesih'in adıyla tanıklık edene karşı onu çekemeyenin öfke bezeleri hemen mayalanır ve kabarır. Kurtarıcı'nın '*Tanrı kurtarandır*' anlamını taşıyan adı duyulması istenmeyen adların ön sırasındadır. O'nun haçta insanlık için günah kefareti sunması birçok kuşakta iğrençlikle karşılanan Tanrı eylemidir. İblis böyle buyurur uşaklarına. Günahlı insanın varlığında Mesih'e imana karşı ayaklanan bir rezistans (direnç) mekanizması etkindir, işlerliktedir.

Bize açıklanacak olan yüceliğin üç boyutu vardır:

1. Yaratılış (kurulu düzen) Tanrı çocuklarıyla birlikte bunu içtenlikle beklemekte (8:19-21)
2. Umutla kavuşulan kurtuluşun sonucu katlanışla beklenmekte (8:22-25)
3. Güçsüzlüğümüzde Kutsal Ruh daima yardımımıza gelerek bekleyişimizi desteklemekte (8:26)

Yeryüzünde Mesih bağlıları en derin güvenliği taşır ve bunu sürdürür (5:1-11). Çünkü şimdinin sıkıntıları ilerideki yücelikle karşılaştırılmaz bile (8:18). Tanrı doğrulukla donattıklarını yüceliğe kavuşturdu (8:30). Tarih boyunca Mesih bağlıları alçaltıldı, hor görüldü, hapsedildi, yer yer sürgün edildi, kılıçtan geçirildi ve bu korkutucu durum giderek kötüleşmekte. Ama saldırıları kökten değiştirecek olan Tanrı yücelerde egemendir (bkz. II.Korintoslular 4:10,16-18; Filippililer 1:20; Koloseliler 1:22). Tarihin gelişimini diktatörler, fatihler, din bağınazları, masumlara dış bileyenler çizmiyor. Tersine, hakkı koruyan Tanrı, çocuklarını sonsuz mirasa iletiyor. Kuşkusuz yol çetin, dikenli, bazen de kaba kuvvetle döşelidir (8:18-22,29-30). O, egemen tasarısı uyarınca çağrılanlarla birlikte her durumu yararlı yönde geliştiriyor (8:28). Yönetim sadece O'nun elindedir. Tanrı şu anda inanlısını Ruh'un ilk ürününe sahip kılmıştır (8:23). Mesih bağlısı şu kudurgan dünyayla gelecek esenlik dünyası arasında bir köprü görevini görmektedir. Kutsal Ruh yüreklerimizde güvencedir (*arravon*). Finike dilinden Yunanca'ya geçen bu söz nişan yüzüğü anlamını taşır (bkz. II.Korintoslular 1:22; 5:5; Efesoslular 1:14). Mesih bağlısı şu anda O'na nişanlıdır. Kuzu'nun düğün gününü bekleyen gelin, Kuzu'nun düğün şölenine çağrılı (bkz. Vahiy 19:7-9). Tanrı

onu Oğlu'nun benzerliğine getirecek (8:29). Dirilen Mesih onu kendi yüceliğiyle donatacak (bkz. Filippililer 3:21; Koloseliler 3:4). Bu güvenlikle yazan Pavlos gelişimi coşkulu bir dille kutlar: "Tanrı'nın kendisini sevenlere hazırladıklarını ne göz gördü, ne kulak duydu, ne de yürek kavradı" (I.Korintoslular 2:9).

Yazar bu dönümdede insan soyunun çevresiyle – doğasal yaratılış, kusursuz kurulu düzen – ilişkisine aktarıyor konuyu. İnsan ve doğa; bunlar birbiriyle girişik, bütünü ayrılmaz parçalarıdır. Yaratan ikisini aynı dünyaya koydu, birbiriyle kesin bağlılıkta uyumda durmalarını, yapıcılığa katkıda bulunmalarını kararlaştırdı. Biri öbürünün sağlığına önem verecek (bkz. Yaratılış 1:28-30). Ama Adem'le Havva günah işleyince, Yaratan onları yargıladı kusursuz doğaya da lanetini getirdi (Yaratılış 3:17; Yeşaya 24:4-13). O gün bu gün insanla doğa sanki birbirinden kopmuş, hatta düşman olmuş. İki arasında uyum kaybolmuş. O korkunç düşüşte ademoğlu Tanrı'ya düşman kesildi, Tanrı'nın eliaçıklıkla sağladığı kurulu düzendeki varlıkları zedeledi. Günümüzün temel bunalımlardan biri nedir? Hiç kuşkusuz çevre kirliliği, havanın suların toprağın bozuk insan tarafından sürekli bozulması ve kirlenmesi, yeryuvarlağının gitgide ısınması, canlı varlıkların yok edilir noktaya gelişi.. Durumun dayanılmaz boyutlara tırmanması, çirkin gelişimin giderek berbatlaşması dünya çapında kaygı. Herkes, bu bozukluk nereye dayanacak diye soruşturmakta; uzmanların bilginlerin çoğunluğu kötümser ve karamsar. Bu yürek paralayıcı yozlaşma acaba nereye dayanacak? Sağduyulu tek yanıtta İncil'in sayfalarında rastlanabilir (8:19-23).

Düşüşte doğanın hiçbir katkısı olmamıştır. Atalarımız kişisel istekleriyle günaha verildi, toprağın diken ve çalı yetiştirilmesi (bkz. Yaratılış 3:18) bunun yürek burkucu sonuçlarından biri oldu. Ne denli anlamlıdır! Mesih'i haçlamaya yöneltirken "dikenlerden bir taç örüp başına taktılar" (Matta 27:29). Tanrı Kuzusu Mesih insanın ve doğanın taşıdığı laneti yüklendi, böylece tüm kurulu düzeni bilinmemiş parlaklığa kavuşturacağını evrene müjdeledi. Golgota'da tanrısal kayra eylemi işlerliğe konunca, insanın kurtuluğu gerçekleşti. İşte Pavlos yaratık aklına sığmayan o parlak gelişimi ve bekleyişi içtenlikle, tüm parlaklığıyla bir yandan anlatıyor, öte yandan da kutluyor. Tarih boyunca doğa baştan başa sarsılmış ve yozlaşmıştır. Ama şu dönemde çevrenin kirliliği, doğal kaynakların kötüye kullanılışi, küresel ısınma, doğanın insana insanın da doğaya sanki düşman kesilişi evrensel çapta görülen bunalım.. Bunlar boğuşulan çalkantıların ön sırasında. Üniversitelerde doğa düzeniyle ilgili eğitim kolları giderek çoğalıyor; birçok yerde Yeşiller Partisi doğa düzeni doğrultusunda didiniyor, vb. İnsansal uğraş ve çabalar giderek yoğunlaşıyor. Tümü de iyi niyetli olmaya karşın bunalım önlenemiyor.

Tanrı'nın diri Sözü güncel sorunlara işık saçıyor; ama burada durmuyor. Tek bilgi kaynağı niteliğinde parlak geleceğe yönlendiriyor dikkatimizi. 8:19-25 ayetlerde yinelenen kullanım, '*büyük özlemle gözlüyor*' (8:19,23,25) ve '*umut*' (8:20,24,25) sözleridir. Hem inanılır, hem de kurulu düzen umut bekleyişiyle, büyük özlemle Tanrı'nın gerçekeştireceği yeniden kurulacak çağı (*palingennesia*, bkz. Matta 19:28) bekliyor (bkz. Yeşaya 24:4,8 ; Yeremya 12:4). Peygamberlerin çok öncelerden bildirdiği şimdiki üzücü ortamda bocalayan kurulu düzen "inliyor, doğum sancısı çekercesine birlikte kıvranıyor" (8:22). Doğanın sürekli çalkantısını bundan daha etkin anlatıyla, özlü dille önümüze seren başka bir açıklama, bir kayıt düşünülebilir

mi? Sadece bu yazı, hem bugünkü acıklı görünümü hem de beklenen parlak gelişimi tüm açıklığıyla sergilemekte. Yazar sanki doğayı kişileştirerek konuşuyor. 'Dili olsa da söylese' atasözünü gerçekleştiriyor. Nedir doğaya uygulanan eziyet? Hayvan soylarına çektirilen mihnet? Düşük ademoğlunun bozuk düzeni, kayıtsız eylemi bu kargaşalığın nedeni.. İncil'in son yazısında yargı nasıl belirtilir? "Yeryüzünü çürütenleri çürütmenin vakti geldi" (Vahiy 11:18c). Ve Mesih'in belirgin vaadi herkese duyuruluyor.. "Tahtta oturan, 'İşte her şeyi yepyeni yapıyorum' dedi" (Vahiy 21:5).

Doğaya uygulanan tanrısal kargışın (bkz. Yaratılış 3:17) sonrası tanrısal düzenlemedir (bkz. Yeşaya 4:2-3; 11:6-9; 55:12,13; 65:25; Habakkuk 2:14, vb). Yaratıcılığına inanılan Tanrı'nın bozulanı, yozlaşanı düzene sokabileceğine de inanmak gerekmez mi? Tanrı'nın bu görkemli eylemi tanınmazsa O'nun yaratış gücüne gölge düşürülür, inanç da uluorta bir kurama dönüşür. Tanrı'nın gelecek parlak olguyu bütünleyeceğini Ruh'un ilk ürününe sahip olan inanlılar da varlıklarında kanıtıyor. Bu tanrısal eylem doruklaşmayı gözleyen, şu anda etkinliğini belgeleyen sürekli Tanrı güçlülüğüdür. O parlak sonucun gerçekleşmesini büyük özlemle bekleyen her inanlı, dilsiz ama canlı doğayla birlikte inim inim iniyor (8:23). "Ruh da biz güçsüzken...anlatılamaz iniltilelerle, bizim için Tanrı'ya yakarıyor" (8:26,27). "Ruh'un düşüncesini bilen Tanrı...isteği uyarınca yakaran" Ruh'un dileğini dinliyor. Demek ki hem inanlı, hem kurulu düzen, hem de inanlıda konut kuran Tanrı Ruh'u o parlak yüceliğin (8:18,30) bir an önce belirmesi için iniyor, gece gündüz dilekte bulunuyor. Bedenimizin kurtuluş bulması bizi Tanrı'ca atanan yüceliğin doruğuna yükseltecek.

Kurtuluşumuzun güvenliği '*umut*' tur. Varoluşçuluk (egzistensiyalizm), felsefe yapısından umudu dışlıyor. Şu anda deneyemediğim hayali bir bekleyişe bağlanamam diyor. Hiç kuşkusuz umut kırıklığına her yerde rastlanabilir. Yeşermemiş umuttan daha derin düş kırıklığı yoktur. Umut kesenlerin sayısı kabarık. Boş yere umut verenlerin hayale uğrattığı kişiler her yanda bol. Ama bunlar yaratığa bel bağlayışın doğal sarsıntısı. Kutsal Söz'de belirtilen umutsa kendine özgüdür. Bu, şimdiye dek sayısız vaadini tümleyen, O'na iman edenin yaşamını ihya eden, yalan söylemeyen Tanrı'ya dayanan umuttur. İmanla gerçekleşen kurtuluşumuz umutla desteklenir. Mesih'e imanın şimdisi ve sonrası var. Kurtulduk; ama bedenimiz halen şeytanın, günahın saldırılarına hedef. Tümlük ileridedir. Şimdiki yaşamda bildiğimiz ürktüğümüz ölüm gelecek yaşamda alt edilecek. (bkz. Yeşaya 25:8; Hoşea 13:14; I.Korintoslular 15:53-57; İbraniler 2:14). Günahlılıkta ölenin sarsıcı geleceği de ileridedir (bkz. Matta 3:7; Yakup 1:15). Kurtulanın yücelerde çok zengin bir hazinesi vardır. Tövbesiz, yeniden doğuşuz, Mesih'siz öleniyse birikmiş tanrısal öfke bekliyor.

İmanla umut atbaşı beraber gider, ikisi birbirini destekler ve bütünler. Mesih'e iman günahı arıtır, yargıyı kaldırır, sonsuz yaşamı gerçekleştirir. Bu sağlam iman umutla eşlenmeyince, etkinliğini yitirir. İnanlının umudu her an Tanrı vaatlerinin dipdiri kaynağından sulanır. "Çünkü bu umutla kurtuluş bulduk" (8:24; bkz 15:13). Eski Antlaşma'da vurgulanan üzücü kurallardan biri şudur: "Tanrısaymazın umudu yok olur" (Eyub 8:13). Bu kesimde diri umut diri Tanrı'ya dayanır; O'nun etkisiyle ve

gücüyle gerçekleşir. Buna karşın tanrısaymazın taşıdığı umut nedir, nereye dayanabilir? İlki sağlam kayaya, sonrakiyse imanı dışlayan kaygan toprağa (bkz. Matta 7:24-27).

İnanlının kesin güvenlikle Tanrı vaatlerinin gerçekleşmeye doğru ilerlediğini bilmesi, Kutsal Ruh'un sürekli desteğinden esinlenir (8:26). Ruhsal-fiziksel güçsüzlüğümüz karşısında dualarımız engellerle karşılaşabilir. Bunu bilmeyen Mesih inanlısı yoktur. İnanlının dua edişi alışılmış, klişeye dönüşmüş basmakalıp yinelemelerle yüklenmiş bir töre değildir. Duygusuz, acımasız, dilsiz bir put olmayan Tanrı bireyin kendi diliyle, bilgisiyle, imanıyla dua etmesini ister. Ama nasıl? Pavlos bu sorunun yanıtını açıklıkla verir: İnanlıda yaşayan Ruh Tanrı'ya yakarır. İnanlının dua destekleyicisi ne dinsel bir öğretmendir, ne de dinsel alışkılar zinciri. İnanlının varlığını yönetiminde tutan Kutsal Ruh somut ve etkin dua sonuçlandırıcısıdır. Bütün dinler inançlar arasında, diri Tanrı'ya diri sözlerle – herkes kendi dilinde – dua edenler sadece Mesih bağlılarıdır. Çünkü dua eden onlardan önde, Kutsal Ruh'tur: "Kutsal Ruh'ta dua edin" (Yahuda 20) belirgin Tanrı buyruğudur. Tanrı, Kutsal Ruh'ta sunulmayan duayı dileği dinlemez.

Kutsal Ruh inanlıya O'nun isteğine göre yaşamının inceliğini öğretir (8:4). Kutsal Ruh inanlıya Ruh'a ilişkin konuları düşündürür (8:5). Yine Kutsal Ruh kendi aracılığıyla, suçsuz Mesih'in akıttığı kanla Tanrı'ya yakarıldığına tanıklık eder (bkz. İbraniler 9:14). Burada üçte tekliliğin kendine özgü özellikle inanlıda etkinliği belirtilmekte. Baba'yla ve Oğul'la eşit kişiliği olan Kutsal Ruh, inanlının ön sırada beliren dua-dilek ortağıdır (8:26). O, Avutucu'dur, Öğretmen'dir, Yöneltilici'dir, Aracı'dır. Bununla ilgili *Paraklitos* sözü başka yerde Mesih'e ilişkin olarak da kullanılır (bkz. I.Yuhanna 2:1). Mesih O'nu nasıl anlattı? "O beni yüceltecek, çünkü benim olandan alıp sizlere bildirecek" (Yuhanna 16:14). "Tanrı yüceliğini övmeyi amaçlayan iyelik yetkimiz kesinleşinceye dek Kutsal Ruh mirasımızın güvencesidir" (*arravon*; Efesoslular 1:14). Kutsal Ruh Baba'nın katında bizim yararımıza yakarır.

Her inançta dua-biat var, ama Tanrı karşısında Mesih bağlısının duası apayrı özellikle dile getirilir. O, kendiliğinden ya da klişeleşmiş yinelemelerle duaya dikilmez. Diri Tanrı'nın katında, inanlıda konut kuran Kutsal Ruh'un sözle anlatılamayan iniltileriyle, Mesih'in adıyla yakarır, Tanrı da o duayı kabul eder (bkz. Yuhanna 4:24; Efesoslular 2:18). Hiç kimsenin 'Allah kabul etsin' klişesiyle temennide bulunması gerekmez. Tanrı dualarımızı kendine özgü ilgiyle dinler, hem de yanıtlar (8:27). İnanlının Tanrı'ya duası dileği sayısız konuyu ve gereksinimi içerir. Bunları ona Kutsal Ruh bildirir, ne tutumla sunulacağını öğretir. Hem de Kutsal Ruh inanlıyı imanla donatır ve destekler. İman olmadan dua da olamayacağını iyi bilen Kutsal Ruh Tanrı katında inanlıyı güçlendirir, duaların imanla Tanrı'ya yükseltilmesini etkiler. Yüreği araştıran Tanrı orada konutlayan Ruhunun düşüncesini bilir; sınırsız bilgeliğiyle.. Bu kapsamda inanlıyla sağlıklı-ürünlü ilişki kurar. Her zaman klişeleşmiş dualarla oyalananlar böyle parlak bir yetkiyi bilemez.

İncil'in somut gerçeklerinden biri önümüzde geliştiriliyor, Tanrı'nın ereklere kararları anımsatılıyor (8:28). Tanrı, Ruh'un düşüncesini bilir dendi. Tanrı'yı kurtarıcı Mesih aracılığıyla sevip O'na Ruh'ta dua edenin varlığında Tanrı kendi egemenliğini işlerliğe koyar. Nasıl? Dua eden inanlıyla birlikte her durumu yararlı doğrultuda

etkiler. Kutsal Ruh'ta dua eden inanlının yakarları Tanrı isteğiyle kesin uyumdadır. Çünkü tanrısal isteğe ters düşen dilekler inanlının aklına gelemes. Örneğin bol para kazanayım, düşmanlarımı yeneyim, fetihler yapayım, yaklaşan seçimleri ya da spor karşılaşmasını ben kazanayım. Bu türden dilekler Tanrı isteğiyle kesin çelişkedir; hiçbir yararlılığı düşünülemez. Bunlara karşı Tanrı her durumu yararlı yönde etkiler ve bütünler. Kurtarıcı Tanrı'nın, inanlılar yaşamında bir tasarısı vardır. Elbette biz bunları bilemeyiz; ama kayısal yöntem sınırındaki tüm olayları, gelişimleri bütünlemeyi O iyi bilir. İnanlının varlığına hoş olmayan bir durum gelse de onu seven Tanrı uzun sürede bunun oluşturacağı sonucu bilir, egemen ereğini gerçekleştirir. Pek çok inanlının yaşamında o an için kötü olan bir olguyu Tanrı kendi isteğiyle yararlı yöneme dönüştürür. Bu yararlılık hem kendisini hem de inanlıyı ilgilendirir. Mesih'e bağlılıkta sağlam iman taşıyan, en çetin gelişimleri bile Tanrı'nın egemen tasarısı çerçevesinde kabul eder. Dikkat; bunu kadercilikle, takdirle, tecelli ya da alın yazısıyla karıştırmayın hiç kimse. Tanrı herhangi bir olayı 'son' (*eshaton*) ilişkisinde yararlı görür ya da görmez. Bu ilişkide daha önce konusu geçen sıkıntılar (8:17) anımsatılmalı.

Tanrı'nın ereği uyarınca çağrılmak, O'nunla özlenen ilişkiye girmek anlamını taşır (4:17; 9:12, 24). Nedir bu ilişkinin özü? "O'nun Oğlu'nun benzerliğinde olmak" (8:29). Seven Tanrı'nın temel amacı öngörüsü günahlıyı cehennem yargısından kurtarmak değil, onu dinsel biri kılmak değil, tek Tanrı bilgisini zorla kafaya sokmak değil, vb. Tanrı'nın isteği genci yaşlıyı, kadını erkeği Oğlu'nun benzerliğinde görmektir. İsa Mesih Baba Tanrı'nın ezeli-ebedi sevgiyle sevdiği, öncesi olmayan Sözü'dür; gözle görülmeyen Tanrı'nın gözle görülen kişiliğidir (*ikon*, bkz. Koloseliler 1:15), kutsal olan tek kişidir. Tanrı, Oğlu aracılığıyla kurtardıklarını biricik Oğlu'nun benzerliğiyle donatır. İnanlı yeryüzünde iyi insan İsa'nın yaşamıyla yaşar.

Bu dönemde tanrıbilimin çok önemli bir öğretisiyle karşılaşır okuyucu. Bu çok geniş ve ayrıntılı konuyu burada çözemeyiz, böylesi derin bir uğraşa da koyulamayız kuşkusuz. Ama, mektubun ana konularından biri olması nedeniyle buna eğilmemek büyük bir boşluk bırakır. Aşağıdaki sözlere en azından bir göz gezdirmek ve Tanrı'nın yardımını dilemek, bu geniş konuya O'nun ışığıyla eğilmektir.

Önce belirleme, karara bağlama-Proorismos, (Ad olarak Yeni Antlaşma'da hiç kullanılmaz). *Önceden belirliyorum, karara bağlıyorum-Proorizo*, fiil olarak buna şu yerlerde rastlanır: (8:29,30; bkz. Habercilerin İşleri 4:28; I.Korintoslular 2:7; Efesoslular 1:5,11,12; Yeşaya 43:7).

Öncebilim-Prognosis. Ad olarak Yeni Antlaşma'da şu yerlerde kullanılır: (bkz. Habercilerin İşleri 2:23; I.Petros 1:2). *Önceden biliyorum-Proginosko*, fiil olarak şu yerlerde geçer: (8:29; 11:2; bkz. I.Petros 1:20; II.Petros 3:17).

Seçim-Ekloyi. Ad olarak Yeni Antlaşma'da şu yerlerde kullanılır: (9:11; 11:5,7,28; bkz. Habercilerin İşleri 9:15; I.Selanikliler 1:4; II.Petros 1:10). *Seçiliyorum-Eklegomai*, fiil olarak şu yerlerde kullanılır: (bkz. Yuhanna 3:18; 15:16,19; Habercilerin İşleri 1:2,24; I.Korintoslular 1:27; Efesoslular 1:4).

Çağrı-Klisis. Ad olarak Yeni Antlaşma'da şu yerlerde kullanılır: (11:29; bkz. I.Korintoslular 1:26; 7:20; Efesoslular 1:18; 4:1,4; Filippililer 3:14; II.Selanikliler 1:11; II.Timoteos 1:9; İbraniler 3:1; II.Petros 1:10). *Çağırıyorum-Kaleo*, fiil olarak şu yerlerde geçer: (8:30; bkz. Efesoslular 4:1,4; Koloseliler 3:15; I.Selanikliler 2:12; 4:7; 5:24; II.Selanikliler 2:14). *Kalein* (bkz. Matta 22:3; Luka 14:8; Vahiy 19:9). *Çağrılan-Kleitos* (1:6,7; 8:28; bkz. I.Korintoslular 1:1,2,24; Galatyalılar 1:15; Matta 22:14).

Yücelik-Doksa. Ad olarak İncil'in pek çok yerinde kullanılır. Konuyla ilgili olarak bakınız: (8:18,21; 9:4, 23). *Doksazo-yüceltiyorum*, fiil olarak pek çok yerde kullanılır; ama konuyla ilgili olarak (1:21; 8:30; 15:6,9)'a bakınız.

Doğru, doğruluk-Dikaïos, dikaïosini. Ad olarak pek çok yerde kullanılır, Konuyla ilgili olarak: (2:13; 3:4,20,24,26,28,30; 1:17; 3:5,21,22,25,26; 4:3,5,6,9,11,13,22; bkz. Luka 18:9; vb). *Doğrulukla donatıyorum-Dikaïoo*, fiil olarak pek çok yerde kullanılır; özellikle şu yerlere bakınız: (4:2,5; 5:1,9; 6:7; 8:30,33; bkz. Luka 18:14).

Dünyanın kuruluşundan önce-pro katavolis kozmou (bkz. Yuhanna 17:24; İbraniler 9:26; I.Petros 1:20; Efesoslular 1:4). *Başlangıcı olmayan çağlar öncesi-pro ton aionon* (bkz. I.Korintoslular 2:7).

8:28-33. ayetlerde tanrıbilimin düşündürücü, bazen de beyin kurcalayıcı ve uğraştırıcı konularıyla karşılaşırız. Hemen belirtmeli ki, yazar Pavlos bu önemli kesimde ayrıntılı tanrıbilim gerçekleriyle uğraşmaya gitmiyor. Üstte konusu edilen doğal kavram ötesi öğretisi sözlerini, Tanrı karşısında Mesih inanlısının taşıdığı yetkiyi ve özellikleri tanıtma doğrultusunda ele alıyor, dolayısıyla bazı gerçekleri önümüze seriyor.

Bu kesimin '*Tanrı'yı sevenler*'le (8:28) açıldığı dikkatli okuyucunun gözünden kaçamaz. En başta beliren gerçek budur. Tanrı'yı hoşnut eden tutum O'nu sevmektir. O'nu İsa Mesih'te belirlenen sevgiyle seven, Tanrı'nın tüm ilgisini bekleyebilir. Şu sıralama konumuzu daha da aydınlatılabilir:

Tanrı'yı seven, ereği uyarınca çağrılan, önceden bildiği kişiler, önceden belirgin ettiği (kararlaştırdığı) doğrulukla donattığı, yücelttiği. Buradaki usa uygun, bilimsel sıralama düşünenin dikkatinden kaçamaz. Evreni ve dünyayı yaratan, insanın düşüşü ardından kurtarma eylemini işlerliğe koyan sınırsız bilgeliğin kaynağı Tanrı, hiçbir tasarımı ve işi giderayak, üstünlük işlerliğe koymaz. O'nun her düşüncesi ve bütünleşmesi planlı ve uyumludur, evreleri tümünden bağdaşıktır. Mesih bağlısına gizemli sevgisi ilişkisinde açıklanan Tanrı hiç kuşkusuz ilkin kendisine karşı sevgimizi özler. Herkese doğrultulan soru budur: Tanrı'yı O'nun koşuluna uygun kapsamda seviyor musun? Tanrı kişiyi kendisiyle sağlıklı ilişkiye çağırır (4:17; 9:12,24). Bunu kendi ereği uyarınca yapar. Bu ereğin niteliğini, içeriğini, uzantısını biliyorum diyen, Tanrı'nın düşüncelerini anlama küstahlığına kapılır.

Tanrı'nın ademoğlu ilişkisinde kendine özgü ereği vardır. Bunun ne olduğunu kendisine bırakmaya zorunluyuz. Denildiği gibi, Tanrı günahlıyı kurtarma eylemini kendi bilgeliği kapsamında gerçekleştirir, ereği uyarınca bütünler (8:28; bkz.

Efesoslular 1:11; 3:11). Bunun nedeni ve sonucu egemen isteğinde gizlidir. Tanrı, gizinin nedenini içeriğini bizimle paylaşmaz. Buna gerekçe düşünülemez. Tanrı'nın hiçbir tasarısı ve bütünleyişi kendi başına bağımsız birer düzenleme değil, evrensel-egemen isteğinin bütününü oluşturan birbirine bağlantılı parçalardır. Bunlar birbirinden koparılamaz. Bir tekini belirlemek ve saptamak, bütünün belirlenmesine ve saptanmasına bağlıdır. Tanrı'yla ilgili nedenlerle sonuçların birbirinden koparıp bölünmesi zorlama olur. Tümü birlikte *kozmos*'un (evren) oluşturucusudur. Toplamı bir arada Tanrı'nın evrensel çapta tasarısını, planını belirgin eder. Kısıtlı akılla kısıtsız planları kavramaya heveslenmek yaratığın yaratan planına sokulmasıdır (bkz. Mezmur 33:6-9; 148:5; İbraniler 11:3). Sadece O herkese şöyle konuşur: "Çünkü sizin için düşündüğüm tasarıları biliyorum" diyor RAB. "Kötü değil, size umutlu bir gelecek sağlayan esenlik tasarılarıdır bunlar" (Yeremya 29:11). Bu güvenlik bildirisi bireyi Mesih'in kurtuluşuna çekmeye yeterlidir. Egemen Tanrı günahlı insanı, ereği uyarınca çağırdıklarını Oğlu'nun benzerliğine getirmeyi, varlıktan günah iştahını sökmeyi öngörür (8:29).

Ardından, Tanrı'nın çağrısıyla karşılaşırız. *Çağrılan*: (*klitos*, bkz. Matta 20:16; 1:1,6,7; 8:28; 9:11; I.Korintoslular 1:24, vb.). Tanrı *çağırandır*. Ama bu O'nun ereği uyarıcadır (bkz. Yoel 2:32). O'nun çağırdığı kişi Tanrı'nın adını çağırır, kurtuluşunu değerlendirir. Tanrıbilimde önem toplayan çağrıdır bu (bkz. II.Selanikliler 2:14; I.Selanikliler 2:12; I.Korintoslular 1:9; Galatyalılar 1:15; İbraniler 3:1; 9:15; I.Petros 1:1,2; 2:21; 3:9; I.Yuhanna 3:1). Tanrı'nın çağrısı herkesi içerir ama ona imanla, kararlılıkla değer veren bu yetkiye sahip çıkar (bkz. Matta 22:1-14). Önceden bildiği kişiler: Tanrı Yeremya'ya şunu belirtiyor: "Ana rahminde sana biçim vermeden önce tanıdım seni. Doğmadan önce seni ayırdım, Uluslara peygamber atadım." (Yeremya 1:5). Haberci Pavlos da yaşamıyla ilgili koşut gerçeği şöyle duyuruyor: "Ne var ki, doğuşumdan önce beni kendisine ayıran ve kayrasıyla çağıran Tanrı hoşnut olunca" (Galatyalılar 1:15). Davut Tanrı'ya şöyle dua eder: "Gizli yerde yaratıldığımda, Yerin derinliklerinde örüldüğümde, Bedenim senden gizli değildi. Henüz döl yatağındaiken gözlerin gördü beni; Bana ayrılan günlerin hiçbiri gelmeden, Hepsini senin kitabına yazılmıştı" (Mezmur 139:14-16).

Öncebilim-Prognosis, Tanrı'nın egemenliğine ilişkin çeşitli yönleri içerir bu bilgi. (8:29; 11:2; bkz. Habercilerin İşleri 2:23; I.Petros 1:2,20). *Öngörmek-provlepo*, ayrı bir kullanımdır (bkz. İbraniler 11:40). Tanrı kuşkusuz her olguyu ve gelişimi önceden bilir ve görür. Ama egemen Tanrı'nın önbilgisi, öngörmesi bununla noktalanmaz. Tanrı bildiği olgulara bir seyirci değildir. Egemen yetkisi uyarınca gelecek gelişimleri kararlaştırır, doğallıkla da olacak her şeyi bilir ve etkiler. Tanrı'nın zaman ve mekân dışında hiç değişmeyen kişiliğini akla getirdiğimizde, O başlangıcı-sonu olmayan ŞİMDİ'dedir. Olgular O'na hep oldubittir. Tanrı'ya sürpriz diyebileceğimiz yeni bir olay ya da gelişim yoktur.. Zamanda mekânda var olan ademoğlu egemen Tanrı'yı kendi kişiliği ilişkisinde kavramaya çabalayınca büyük yanılgıya düşer. *Önceden belirgin ettiklerini (kararlaştırdıklarını) Oğlu'nun benzerliğinde olmaya atadı. Öncel belirleme-proorismos*, bu konular merdiveninde belki en çok tartışılan, konuşulan, üzerinde yazılan tanrısal tasarıdır.

Tanrı'nın *önbilgisi*, her durumu her varlığı önceden enikonu bilmesi ve bildiğini sonsuzu kapsayan ereği kılmasıdır. Seven Tanrı'nın insanı kurtarma yöntemi budur.

O'nun bilgisine tasarılarına herhangi yaratık ne girebilir ne de sokulabilir. Girmeye kalkanı düş kırıklığı bekliyor. Tanrı kararlaştırır ve uygular, hiç kimseye danışmaz, hiçbir insana hesap vermez. Öncel bilginin ve belirlemenin çarpıcı, belki de düşümleyici bir özelliği, Tanrı hem insanın tutumunu tepkisini kararlaştırır, hem de bireye karar verme yükümlülüğünü tanır. O'nun şu sözünü daima anıda tutmak gerekir: "Ey halklar, yıkıma bozguna uğrayacaksınız. Yeryüzünün en uç köşeleri, kulak verin. Savaşmaya, bozguna uğramaya hazırlanın. Evet, savaşa ve bozguna hazır olun...Çünkü benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değil, sizin yollarınız benim yollarım değil" (Yeşaya 8:9;55:8). Şu yerlere de bakınız: (Habercilerin İşleri 4:28; Efesoslular 1:5,12; I.Korintoslular 2:7).

Öncel belirleme-proorizo. Gerek bu söz, gerekse önünde *pro* türünden önek (sözcük kökünün başında o sözcüğe anlam veren ek) taşıyan bu sıradan kullanımlar ancak Tanrı'yla ilgilidir. Üstte sıralanan sözlere bakın. Bu eylemler her durumda tanrısal istem ve istekle ilgilidir. Tanrısal kararlar hiçbir durumda yaratıkların katkısıyla yargısıyla bütünlenemez. O, insansal-meleksel tasarılarla etkilenemez. *Öncel belirleme*'de insansal-meleksel etki akla getirilemez. Ama bu özelliği her tür kadercilikten, tecelliden, alın yazıcılıktan kesinlikle ayrı tutmalıyız. Kutsal Söz'ün hiçbir yerinde büyük-küçük her olayın önceden kararlaştırılmış olduğuna değinilmiyor. Bu türden insansal savlar Tanrı'nın egemenliğini, sınırsız bilgeliğini, kesin yargılarını kavrayamamaktan, kısıtlamaktan kaynaklanmakta. Ve akılda tutulması gereken gerçek, egemen Tanrı'nın özgün ve kalıtmalı günahlilikta bocalayan bir soyla uğraştığıdır. İnsansal varsayımlardan beri durma gereği her an anımsansın.

Yeni Antlaşma'da *öncel belirleme-Proorismos*, daima Tanrı'ya özgüdür (9:18,22; bkz. Habercilerin İşleri 2:23; 4:28; Efesoslular 1:11; Koloseliler 1:27; İbraniler 6:17, vb.). Bu gerçek Eski Antlaşma'da da aynıdır. (bkz. Eyub 9:12; 23:13; Daniel 4:35; Mezmur 33:10,11; Kutsal Kitap'tan Özdeyişler 16:4; 21:1; Yeşaya 14:27; 43:13). Yeşaya'nın çarpıcı peygamberlik sözlerine doğrulan, Tanrı tasarılarının öncesiz-sonsuz olduğunu, zaman-mekân dışında yatan ve bekleyen geleceğin Tanrı'ca taa öncelerden kararlaştırılmış olduğunu görür (bkz. 22:11; 37:26; 44:6-8; 46:10-11). Bu, sonsuz-sınırsız isteğin, geçici-sınırlı isteğe kesin üstünlüğünü gösterir. *Öncel belirleme*'de-*proosimos*, günahının kurtarılması, arıtılması Tanrı'nın kesin isteğinden, planından kaynaklanır. Tanrı'nın düzen ve tasarılarını hiçbir varlık değiştiremez, yeni baştan düzenleyemez (bkz. Mezmur 33:10-11; Kutsal Kitap'tan Özdeyişler 19:21; 21:30; Yeşaya 14:24-27; 44:24; 45:25). Karşımızdaki konu salt tanrıbilimle ilgili değil, öteden beri filozofları, düşünürleri çaba göstererek uğraştıran tanrısal bilgi uzantısıdır.

Önceden vurgulandığı gibi, Tanrı'nın *öncel bilgisi öncel belirleme*'yle atbaşı beraber gider. Eski Antlaşma'da belirli açıklamalar kafalarda sorun doğurabilir: (bkz. Yaratılış 6:5; Yeremya 18:8-10; 26:3,13; Yoel 2:13; Yunus 4:2). Tanrı'nın kişiliğini anlatan düşündürücü bilgi hazinesidir bunlar. Belirli görünümde O insansal duygular uyarınca karar verir, dinleyicilerini daha iyi aydınlatmak için bir insan gibi konuşur. Ama unutulmasın ki O hiçbir durumda şununla bununla etkilenmeyen, yargıları başka yöne çekilemeyen egemen RAB'tir. O'nun düşünce ve kararları erekseldir-*teleolojik*, (bkz. Yaratılış 3:15; 12:3; Yasanın Tekrarı 28:1-14, vb). Özellikle Eski

Antlaşma'da Mesih'in gelişi, eylemleriyle ilgili bildirimleri hep birer oldubittir (bkz. Yeşaya 7:14; 9:6,7; 11:1-10; Yeremya 23:5-6; Hezekiel 34:20-24; 37:21-22; Hoşea 3:5). Daniel'in peygamberliklerine de değinilmeli (bkz. bölüm 7;2:31-45, vb). Bu tanrısal erekselliği ne insanın tasarısı, ne eylemi, ne de keskin zekâsı etkileyebilir. Tanrısal tasarılar da İsrail halkına ve toplumuna ayrılan özel ilgi ve sağlayışları düşünebilen okuyucu O'nun *öncel belirleme*'sini gözardı edemez (bkz. Yasanın Tekrarı 7:6-11; Hezekiel 16:1-7; Mezmur 147:19,20; Amos 3:1,2). Eski Antlaşma'da Tanrı İsrail ile ilişkilerinde hem yapıcı hem de bazı görünümde yıkıcı yöntemlerle belirir.

Yeni Antlaşma'ya eğildiğimizde, yazarlar İsa Mesih'in gelişini, yaşamını, işlerini Eski Antlaşma sözlerinin bütünlenişi olarak ele alır ve geliştirir. Yeni Antlaşma'nın onda biri Eski Antlaşma'dan alıntılar olduğu unutulmamalı. Elbette bunlar şu yazıda sıralanamaz. İncil'deki dipnotlar bunları geniş çapta gösteriyor. Bu alıntıların ezici çoğunluğu İsa Mesih'le ilgilidir. Aziz Augustin şöyle der: "Yeni Antlaşma Eski Antlaşma'da gizlidir, Eski Antlaşma Yeni Antlaşma'da açıklanmaktadır" (bkz. Luka 18:31-33; 24:25-27,44-49; Yuhanna 5:39).

Yeni Antlaşma'da *öncel belirleme* yöntemi genişletilerek bireylere uygulanmakta. Mezmurlar'da bununla ilgili bir imgeleme vardır (bkz. 65:4). Eski Antlaşma Tanrı'nın tarih içinde gerçekleştirdiği çağrıyı konu eder (bkz. Nehemya 9:7). Öte yandan Yeni Antlaşma inanlıya ilişkin Mesih bağlılığını *öncesel kararlaştırma*yla belirler (bkz. Efesoslular 1:4; I.Petros 1:20; Koloseliler 1:21,22). Bireyin şu çağda Sevinç Getirici Haber'i kavrayarak müjdeye iman etmesi, sonsuz yaşam armağanıyla donatılması öncesi olmayan çağlardan Tanrı'ca kararlaştırıldı. Mesih Tanrı'nın günahları kaldıran kurtarmalığı olarak çağlar öncesi atandı (bkz. Habercilerin İşleri 2:23, 30, 31; 3:20; 4:27-28). Tanrı'nın sağladığı kurtuluşa O'nun tarafından atananlar, özgür istekleriyle bunu değerlendirenler sahip çıkar (bkz. Habercilerin İşleri 13:48; 18:10).

Buna ilişkin *Yuhanna*'nın yazısında şu yerlere bakınız: (6:37, 38; 17:2,6,9,24; 18:9). Bunlar kendisindedir (10:14, 15, 26-29; 13:1). Rab bunlar için dua ediyor (17:20). Onları Ruh'uyla kendisine çekiyor (12:32; 6:44; 10:16,27; 16:8). Rab onlara sonsuz yaşam verir, onları Baba'yla paydaşlığa getirir (10:28; 5:21; 6:40; 17:2; Matta 11:27), korur (6:39; 10:28; 17:11,15; 18:9), yüceliğine kavuşturur (14:2; 17:24), son gündeysen onları diriltir (6:39; 5:28). Bu sıralamada, Mesih'in kurtarışıyla donatılanlar, Baba Tanrı'nın *öncel belirleme*'siyle kararlaştırılmış bulunuyor "Öncersiz çağlar boyu Rabbimiz Mesih İsa'nın kişiliğinde Tanrı'nın saptadığı erek uyarınca (*prothesis*) oldu bu iş" (Efesoslular 3:11). Bu eylemin temel amacı bireylerin Tanrı'ya evlat iyeliğini alması, Oğlu'nun benzerliğine getirilmesidir (8:29). Tanrı Mesih inanlılarını O'nunla birleşmeye çağlar öncesi atadı (8:28; bkz. Efesoslular 1:3; II.Selanikliler 2:13; II.Timoteos 1:9; I.Petros 1:1). Tanrısal erek O'nun kayrasıyla belgelendi (II.Timoteos 1:9). Tanrı planının kucakladığı bireylerin hiçbir erdemi, özelliği, yararlılığı akla getirilemez (bkz. Efesoslular 2:1-5,8,9). Tanrı'nın sevgisinden oluşan bu sağlayış salt imanla değerlendirilebilir (bkz. Efesoslular 1:13; II.Selanikliler 2:14), Tanrı'nın planı bireyi doğrulukla donatmak (8:30), Ruh'uyla kutsamak (I.Selanikliler 2:13,14), sonundaysa yüceliğe kavuşturmaktır (8:30). Tanrı'nın *öncel belirleme*'si ve planı böylesi parlak sonuçlar gerçekleştirdi. Yineleyelim; ereğinin içyüzünü, nedenini bilemeyiz, bilmemiz de gerekmez. O'nun ereği inanlıdan iman bekler (bkz.

II.Selanikliler 2:13) ve sonuçta 'iyi işler için yaratıldığımızı' bilmeyi (bkz. Efesoslular 2:10). İyi işler, arabanın hayvanlar tarafından çekildiği gibi, kayranın kurtulan varlığı parlak eylemler doğrultusunda yöneltmesine benzer. Bu sıra ve düzen zorlanamaz bozulamaz.

Çok öncelerden, düşündürücü bir soru kafaları uğraştırdı ve uğraştırmakta: Tanrı günahlıların başka bir kesimini lanete gönderir mi? (1:28). Bu, tanrıbilimde en ince ve düşündürücü bir sorundur. Unutulmasın, Tanrı'nın çağrısı geneldir, evrenseldir. Hiçbir ayrıklığı yoktur. En galiz günahlıyı, öte yandan da her yanda erdemli olarak bilineni hep kurtuluşa çağırır. Niçin bu çağrıyı bazısı (daha azı) değerlendirirken, çoğunluğu teper? Günahlinin Tanrı planı karşısında boynunu eğmesi kayrayı işlerliğe getirir (bkz. Yeşaya 5:4; Vahiy 20;10-12,17). Az önce belirtildiği gibi, egemen Tanrı'nın ereğiyle ilgili kesenkes bilinmeyen gizemlerden biri de budur. Dokuzuncu bölümde yine karşılaşacağımız bir sorundur bu. Tanrı'nın isteği kurtuluş planının herkesçe değerlendirilmesidir. Ademoğullarına özgür karar hakkını tanıyan Tanrı, çağrısının önüne çıkan engelleri, direnişleri olduğu gibi seslendirildiği yerde bırakır. İnsanın özgür kararıdır sağlıklı adımı attıran. Tanrı'nın çağrısı, bireyin çalkantısı hep bu planın içindedir (bkz. I.Timoteos 2:4). Bu parçadaki iki fiil edilgen (pasif) durumdadır. Kısacası, Tanrı herkesin kurtulmasını tasarlamadı, ama istedi. Hem çağrısını doğrulttu, hem de günahlı bireyin çeşitli direnişlerini olduğu durumda bıraktı. O'nun egemen isteminin birer parçasıdır bunlar.

Tanrı Kutsal Ruh'un işlerliğiyle çağırıldığı kişileri *doğrulukla donatır-dikaioo*: Önceki İncil çevrisinde bu söz 'salih kılınmaktır. Yeni çeviride 'aklamak'. *Dikaioo* sözünün sözlük anlamı 'doğru kılınmaktır. Aklanmak beraat etmektir. Örneğin: "Yargılama sonuçlanınca sanıklar beraat etti; yani onlarda suç bulunmadı." Hak Yargıç Tanrı suçluyu beraat ettirmez. Suçluya, "Suçlusun, ama ben seni doğrulukla donatıyorum, suçunu siliyorum" der. Tanrı'nın doğruluğu Mesih'in kurtarmalığıyla suçluyu suçluluktan arıtır doğruluğa çıkarır. Bir hukuk uzmanı aklanmakla doğru kılınmak arasındaki ayrımı anlatmakta güçlük çekmez. Tanrı'ca doğru kılınan suçlu geçmişini anımsar. Öte yandan aklanan, suçsuzluğum açığa çıktı der ve geçmişte işlediği sanılan hiçbir bozukluktan rahatsız olmaz; çünkü o temize çıkmıştır. Bu ilişkide *ibra* kelimesine de sözlükte bakılsın: Temize çıkarma.

Hak Yargıç'ın en korkunç günahlıyı Oğlu İsa Mesih'in kanıyla arıtıp onu tümünden doğru kılması her bakımdan adalet (*dikaioisini*) eylemidir. Yaratan-Kurtaran Tanrı'nın katından kaynaklanan en parlak sonuçlamadır. Adaletli Tanrı bununla hem zedelenen adaletine adil hakkı sağlar, hem de en etkin bağışlamalıklıkla günahlıyı sever onu doğru kılar. Göksel yargıcın hak yargısı çiğnenen yasayı tatmin etmeli. Buysa hiç değişmeyen tanrısal ilkeyle vurgulanır: "Günah işleyen can ölecektir" (Hezekiel 18:3,20). Bu ilke düşünceyi şu sevindirici ayete götürür: "Çünkü günahın karşılığı ölümdür. Tanrı'nın bağıışı ise Rabbimiz Mesih İsa aracılığıyla sonsuz yaşamdır" (6:23).

Bu parlak açıklama birkaç sözle tanrıbilimi özetler. Hak Tanrı, zedelenen adaletinin dileğini Oğlu İsa Mesih'in ölümüyle tatmin eder; günahlinin bundan yararlanışını günahattan dönüp Mesih'in kurtarmalık kanına iman etmesine bağlar. Bunun dışında hiçbir çözümle ve düzenle kurtuluş sağlanamadığını belirtir (bkz. Yuhanna 16:4;

Habercilerin İşleri 4:12). Bu eylemde tanrısal hakkın nasıl karşılandığını, suçun nasıl arıtıldığını açıklıkla görür düşünen herkes. Bu göksel eylem sevgiden kaynaklanır, kayrayla gerçekleşir, yeniden doğuşla belirlenir. Konu İncil'in öz öğretisi, Tanrı'nın saptadığı gerçeğin ışığıdır. Ne yazık ki, günahlı ademoğlu bu kayrasal kurtuluşu armağan olarak kabul etmek dururken kararlılıkla onu bir yana itiyor, kutsal-adaletli Tanrı'ya töreleri, din vecibeleri, yararlı işleri, hayır-sevap uğraşlarıyla makbul olmaya, günahlarını sildirmeye didiniyor. Armağan yadsınıyor kişisel başarılar öncelik alıyor, buysa gururu oluşturuyor, kişisel-dinsel önemliliği pohpohluyor.

Merdivenin son basamağı *yüceltmek*'tir-*doksazo*. Bununla ilgili bakınız: (II.Selanikliler 13,14; I.Korintoslular 6:11; II.Korintoslular 3:18). İnsanın kurtuluşunu basamak basamak tümlüğe eriştiren Tanrı, günahın ağırlığından özgür edilen canı kurtuluşun doruğuna getirir; şimdiki yaşam ötesinde aklın kavrayamayacağı yücelik beklendiğini kesinlikle belirtir. Daha önce Tanrı'nın şu yargısı vurgulanmıştı: "Çünkü tümü günah işledi ve Tanrı'nın yüceliğinden yoksun kalmaktadır" (3:23). Atalarımız yücelik ortamında yaratıldı. Düşüşte o yüceliği yitirdiler. Kurtarıcı Tanrı en sonunda bu yüceliği inanlılarına yeniden verecek (8:18,30). Kurtuluşa ve yeniden doğuşa karşın, ölünceye ya da Mesih yeniden gelinceye dek günahlı bedendeyiz, günahın saldırılarıyla yüz yüzeyiz. Çünkü Adem'de tüm soy günaha tutsak oldu. Kurtarıcı Mesih inanlısının sevinci gönenci kendine özgüdür. Bunlara değinildi; ama en parlak göneng ileridedir: "Tanrı'nın kendisini sevenlere hazırladıklarını ne göz gördü, ne kulak duydu, ne de yürek kavradı" (I.Korintoslular 2:9).

Eski ve Yeni Antlaşmalar'da, gelecek yücelikten parlak bir görünüm belirir. Kutsal Söz baştan aşağı Tanrı'nın yüceliğiyle pırl pırl parlar. İsa Mesih yeryüzündeyken bir gün üç öğrencisine tanrısal yüceliğini çarpıcı bir açıklamayla belirgin etti. Öğrenciler mest oldu ama bir anda o parlak görünüm kayboldu (bkz. Matta 17:1-8; Markos 9:2-8; Luka 9:28-36). Bu olgu Musa'nın Sina dağında Tanrı yüceliğine tanık olmasıyla eşittir (bkz. Mısır'dan Çıkış 24:15-18). İlyas Horeb dağında Tanrı'nın yüceliğiyle karşılaştı (bkz. I.Krallar 19:8). Öğrenci Yuhanna İsa'yı şöyle tanıtır: "Söz beden oldu, kayra ve gerçekte dolu olarak aramızda yaşadı. O'nun yüceliğini Baba'dan gelen biricik Oğul'un yüceliği niteliğinde gördük" (Yuhanna 1:14). Bu öğrenci göklere yükselen Mesih'in eşsiz yüceliğini Patmos adasındayken gördü, ölü gibi O'nun ayaklarına kapandı (bkz. Vahiy 1:17).

O'nun yeryüzüne gelişinde Tanrı'nın yüceliği kırdaki çobanlara açıklandı (bkz. Luka 2:9,14). Rab İsa Mesih haçlanışıyla yücelik ve onur tacını aldı (bkz. Yuhanna 7:39; 12:23-28; 13:31; 17:5; İbraniler 2:9). Dirilip göklere alınışında tanrısal yüceliğini belirgin etti (bkz. Matta 28:16-18; Habercilerin İşleri 3:13; 7:55; Romalılar 6:4; I.Timoteos 3:16; I.Petros 1:21). O'nun yüceliği görkemli gelişinde tümünden açıklanacak (bkz. Markos 13:26; Matta 16:27; 19:28; Daniel 7:9,13; Vahiy 1:14; 20:4,11). Yeryüzünün her yanında acı ıstırap çeken Mesih bağlıları üzerinde yüceliğin Ruhu şu anda dinleniyor (bkz. I.Petros 4:14). Şimdi Tanrı'nın yüceliği İsa Mesih'in kişiliğinde O'nun kilisesi aracılığıyla yeryüzüne yansıyor (bkz. I.Korintoslular 6:20; II.Korintoslular 3:18; 4:3-6).

Bu görkemli görünümün şanlı doruğu Mesih inanlılarının günahlılıktan, kusurluluktan, ölümcül bedenden bir anda sıyrılarak, Mesih'in dirilişinde aldığı o yüce

bedenle kuşatılmasıdır. Tanrı tasarılarının sonuçlanması budur (bkz. I.Korintoslular 15:35-38,42,49-55; II.Korintoslular 5:4; I.Selanikliler 4:15-17). Mesih'in muzaffer gelişinde bütün Mesih bağlıları yepyeni ölmez bedenle dirilecek, şu anda Mesih'in taşıdığı diriliş bedeniyle kuşatılacak, O'nun görkemini görecek (bkz. Koloseliler 3:4; I.Yuhanna 3:2; Filippililer 1:21). Bundan böyle hastalık, ölüm, acı, sıkıntı, baskı, savaş ve yürek burkucu daha ne varsa toplamı yok olacak (bkz. Vahiy 20:4-6). "İlk dirilişte payı olan mutludur." Bu kesin güvenliği içinde taşıyan, Tanrı ailesinden olduğunu bilir. Bu güvenliği taşımayansa, iç dünyasını araştırırsın, kurtarıcı Mesih'e iman etsin, yeniden doğuşu özlesin. Bunu yaptığında o yargılayıcı dirilişe, ikinci ölüme kalmayacaktır. Mesih'in dönüşünde sen de yüceltilecekler arasında bulunacak mısın?

Bu şaşırtıcı gerçeklerle canı ruhu tazelenen inanlı düşündürücü bir ünlem çeker (8:31). Fizikötesi, geçici yaşam üstü böylesi parlak beklentilerle isteklendirilen inanlı tanrısal güç ve yeterliliğin doruğunu görmüş gibi olur. Doğa dışı güçlü bir kurtarıcının, kişiliği insan kavramının ötesine uzanan diri Tanrı'nın yapamayacağı ne kalıyor? Sekizinci bölümde tanrısal gerçekler doruğa getirilirken günahlı bedenle Ruh arasında süren belirgin sürtüşmede, Mesih'in kanı aracılığıyla Ruh'un yengisi içtenlikle kutlanıyor. 8:31-39 ayetler iki ayrı sonucu inanlının önünde sergiliyor. Tanrı bizim yararımıza en değerli armağanı sağladı, kayrasal kurtarışını egemen gücünün etkin uzantısı niteliğinde gerçekleştirdi. Yaratan, kendisine karşı isyan eden ademoğullarını böylesi görkemli bir özveriyle sevdi, arıttı, kurtardı, evlatlığa kabul etti. Tanrı'nın yüce armağanına imanla sarılan, O'nun kanatları altında güvenliktedir. O, Mesih'in kişiliğinde inanlısına her kutluluğu sağlar, hem de sağlayacaktır (8:31,32).

Yaratan'ın temel ilgisi ve hoşnutluğu günahlı kadını erkeği arıtmak kurtarmaktır. Bunu sonuçlamaya biricik Oğlu'nu esirgemedi (8:32). Hepimizin kötülüğünü O'nun üzerine yükledi (bkz. Yeşaya 53:6). Tanrı ödün vermez kutsallığının dileğini böyle karşıladı. Tanrı'nın sevgisi kutsallığının dileğine yetiştirdi ve onu tümünden tatmin etti. Tanrı'nın sevgisi insanın baş gereksinimine uzandı ve onu doldurdu. İsa Mesih'in çektiği acılar, döktüğü gözyaşlar, inilti Tanrı'nın insanlık ailesi doğrultusunda belirgin duygusunu tanımlar (bkz. Yeşaya 3:9). Ancak sevdiği kişi için en üstün değeri ödeyen sevgi gerçek anlamda sevgidir (8:3; bkz. Yuhanna 3:16; I.Yuhanna 4:10). Gulgota haçı en aşırı günahın en aşırı yargılamayla, kan karşılığıyla kefaretle cezalandırılmasıdır.

Bunu değerlendiren Tanrı'nın seçilmişidir. Kuşkusuz bir sürü düşman ona diş biliyor. Şeytan, cinler, Tanrı'nın hükümlerini dışındaki direnişçiler, reddiyeciler, Mesih'i çekemeyenler, şimdiki dünyanın felsefesi, inanlının kendi bedeni, vb. Ama bunların hiçbiri onun sırtını yere getiremez. O, Tanrı'nın seçilmişidir, Tanrı'dan doğrulukla donatılmıştır. Sonsuz yaşam vaadi Tanrı'nın güvencesidir (garanti). İnsanın günahı için ölen Mesih, sunusunu tepen herkesi Tanrı'nın katında yargılayacak, hem de suçlayacak. Göklerde ve yeryüzünde tüm yetki O'na verilmiştir (Matta 28:18). O Tanrı'nın sağındadır, ölümlerden dirilendir (bkz. Efesoslular 1:20; Habercilerin İşleri 2:33; 5:31; 7:56, İbraniler 1:3; 8:1; 10:12; 12:2; Matta 22:44; Markos 12:36; Luka 20:43; İbraniler 1:13).

Yazar bu kez yücelerde egemen Mesih'in sürekli aracılığına çekiyor dikkati (8:33,34). Tanrı'nın seçilmişlerini suçlayabilecek yetki yoktur. Çünkü Tanrı onları pahasız değerle suçtan arıttı. Tanrı'nın doğru kıldığı canı bozuk ortamın hiçbir gücü bozamaz ve kötüleyemez. Baba yargılama yetkisini Oğul'a verdi (bkz. Yuhanna 5:21,23). O'na her adtan üstün olan adı bağışladı (bkz. Filippililer 2:9,10). "Ölüm işkencelerinden ötürü yücelik ve onur tacını taşımaktadır Oğul" (İbraniler 2:9). Dirilen kurtarıcı Tanrı'nın katında her an inanlılar için aracılık etmekte, yakarmaktadır (8:34). "Baba ile birlikte savunucumuzdur O" (*Paraklitos*, bkz. I.Yuhanna 2:1). Evrenin her köşesinde hazır olan dirilmiş Mesih kendi sevgisiyle inanlının yaşamında hazırdır, egemendir. Göklere yükselişinden önce verdiği vaat unutulmamalı: "İşte çağın sonuna dek sizinleyim" (Matta 28:20; Yuhanna 10:28). Yeryüzünde bilinen her bağ kopar, hem de kopacaktır. Ama inanlının Mesih'le bağı hiçbir vakit kopmayacak. Hiç değişmeyen, durağan bağ sonsuzu kapsar (bkz. II.Timoteos 4.18).

Tanrı biricik Oğlu'nu esirgemedi; O'nu insanlığın kurtarmalığı kıldı (8:32). Bu sunu akılları İbrahim'e taşır (bkz. Yaratılış 22:1-14). İbrahim Tanrı'ya söz dinlerlikte bulunup İshak'ı O'na sunmaktan kaçınmadı. Ama Tanrı çocuğu esirgedi, yerine O betimsel koçu sağladı. Tüm insanlığı arıtabilen bir kurtarıcı gerekince, bununsa salt İsa Mesih'in ölümüyle gerçekleşeceği kesinleşince Tanrı biricik Oğlu'nu yeryüzüne göndermekten kaçınmadı, O'nu çarmıha gönderdi.

İnsana böylesi şaşırtıcı bir armağanla yaklaşan Tanrı hiç kuşkusuz inanlılarına her yararlılığı sağlayabilir. Egemen isteğiyle uyumda olan her yararı gerçekleştirebilir. Ama yanlış anlaşılmasın, Tanrı'nın inanlılarını bolluklarla doldurması değildir bu. İsteği ereği uyarınca O gerekli olanı bize verir. Bazı kez yakarılarımızı 'hayır' diyerek yanıtlar. Bunun uzun vadeli yararı kendisine belirgindir; O'nun 'hayır'ı çoğu kez bizim yararımızdır. İnanlı Tanrı'dan ne istediğine dikkat etsin. O Baba kaygısıyla verir, ya da vermez. "Ya Rab, düşmanımı alt edeyim!" Hiç kuşku olmasın, Tanrı'nın bu dileğe 'hayır'ı son söz olacaktır.

Otuz birinci ayetteki derin ünlemin ardından, otuz beşinci ayette başka bir ünlemlerle karşılaşırız. Az önce konu edildiği gibi, Mesih bağlıları her yanda acımasız, algılamasız, gerçeğe kayıtsız düşmanlarla çevrili. Şeytandan etkilenen ve esinlenen saldırganların kovalayışı onlara Mesih'i yadsıtmak, inanlıyı kendileri gibi kılmaktır. Mesih düşmanlarının amacı inanlıları Mesih'in sevgisinden soğutmak ve koparmaktır. Bu doğrultuda her hileye ve yöntemine başvurur düşman. Yazar bunları sıralamakta (8:35). Kılıca dek uzanan kudurgan saldırılar zinciri inanlıda barınan 'Mesih' gücüyle etkisiz bırakılır. Az geride değindiğimiz 18'inci ayete bakınız. Tarih boyu fiziksel ve moral saldırılar inanlıları güçsüz bırakacak yerde onları daha da güçlendirmeye yaramıştır. Bunu kanıtlamak isteyen yazar Mezmur 44:22-26'dan vurgulamalı bir sözü konuya aktarıyor. Şu ana dek bu yetkili peygamberlik yeryüzünün dört yanında çetin saldırılarla boğuşan nice inanlıyı desteklemekte, Mesih'e imanda onları kavi tutmakta.

"Bizleri sevenin aracılığıyla bütün bunlarda kesin yengi bizimdir" (*hypernikomen*, 8:37). Bu sözün anlamı, üstünler üstü yengi kazanmaktır. Mesih'in sevgisi inanlının temel güvenliği ve avuntusudur. O'nun sevgisi haçın üzerinde sergilendi (bkz. Yuhanna 13:1; Efesoslular 5:25). Bunun yanı sıra, Baba Tanrı'nın sevgisi güvenliğin

nedenidir (5:8; bkz. Yuhanna 3:16). Ve Kutsal Ruh'un sevgisi (15:30). Bu sevgi üçlükte tek, teklikte üç Tanrı'dan inanlıya bolluk kapsamında dolup taşmaktadır (5:5). Tanrı'nın seçilmişleri hangi durumda ya da ortamda olursa olsun O'nun sarsılmayan, değişmeyen, yozlaşmayan kayırmasında, koruculuğundadır. İnanlıların dayanağı Tanrı'nın hiç değişmeyen iyiliğindedir. Onları başlangıcı olmayan çağlar öncesi seçti O (bkz. I.Korintoslular 2:7), dünyanın kuruluşundan önce bu yetkiye atadı (bkz. Efesoslular 1:4; I.Petros 1:20).

Mesih bağılı aşırı yenilgi gibi görünen, en perişan denilebilen ortamda bile kesin yengi gönencindedir. O bunlara şeytani, günahı, ölümü kesenkes yenen Mesih adına katlanıyor; göklerde muzaffer Mesih'in sürekli desteğiyle yenileniyor. Kendisini yener gibi görünen, belki de kılıçtan geçiren saldırganıya üstünlüğünü iç varlığında kutluyor. Ne der Mesih? "Size söylüyorum dostlarım: Bedeni öldürüp ardından daha beter bir şey yapmaya gücü yetmeyenlerden korkmayın. Kimden korkacağınızı söyleyeyim size: Öldürdükten sonra cehenneme atmaya yetkisi olandan korkun. Evet, size söylüyorum; O'ndan korkun...Korkma ey küçük sürü! Çünkü Babanız size hükümranlığı vermekten hoşnut oldu" (Luka 12:4,5,32).

Kurtarıcı Mesih'e kesin ve belirgin imanla sarılan inanlı köprülerini yakmış, dünyayı ve dünyadaki bağılılıkları geriye itmiştir. Mesih'e belgelenen sadakati dayanıklığı, O'ndan ayrılırsam öldürülürüm korkusundan kaynaklanmaz. Tersine şöyle der o: "Sürekli gözlediğim ve umduğum gibi, hiçbir konuda utanca düşmeyeceğim. Tam tersine, her zaman olduğu gibi, hem de şimdi yüreklilikle davranacağım. Öyle ki, yaşasam da ölsem de Mesih benim varlığında yüceltilecek. Benim için yaşamın anlamı Mesih'tir, ölümün anlamı ise kazanç" (Filippililer 1:20,21). İnanlıya fiziksel ölüm güvenli köprüdür. Sonsuza kavuşturan geçit (bkz. Koloseliler 3:4).

Bu bölümün son kesimi şanlı bir kutlama ilahisidir. Burada yazar dikkatimizi uzaya taşıyor. Bundan iki bin yıl önce uzay sadece filozofların aklını uğraştıran konuydu. Ama günümüzde çocukların bile düşüncesi uzayda, uzay konularında. Mesih'le inanlısı arasında sevgi bağının uzay mesafesinden bile daha güçlü ve uzantılı olduğu belirtilmekte (bkz. Koloseliler 1:17; İbraniler 1:3a; I.Krallar 8:27). Uzay sınırsızdır; uzayın üstünde olan Tanrı ve O'nun Oğlu Mesih daha da sınırsızdır; çünkü sevgisiyle bireyin derinine uzanır ve orada kalır. Uzay bilginlere bir gizdir; ama Tanrı Mesih'in kişiliğinde gizemli olguları, görünümleri, inanlısının içinde ezeli-ebedi ışığıyla aydınlatır. Mesih'i bilmek budur.